

Θρησκευτικά

Ανακαλύπτουμε εικόνες,
πρόσωπα και ιστορίες

Δ' Δημοτικού

Προσαρμοσμένη έκδοση
για την ενίσχυση της
προσβασιμότητας με τη μέθοδο
easy to read-κείμενο για όλους

Θρησκευτικά Δ' Δημοτικού

Ανακαλύπτουμε εικόνες, πρόσωπα και ιστορίες

Βιβλίο μαθητή

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Προσαρμογή υλικού

Σαρρή Νατάσσα

Μαγκούτη Ζωή

Μπουσδούνης Ιωάννης

Πάτσιου Στεφανία

Υφαντή Ελένη

Φιλολογική επιμέλεια

Ουρανία Ρέτσου

Υλοποίηση

ΠΡΑΞΗ: «Καθολικός σχεδιασμός και ανάπτυξη προσβάσιμου ψηφιακού Εκπαιδευτικού υλικού», MIS 5001313, Άξονες Προτεραιότητας 6, 8, 9, στο πλαίσιο του Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση, με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο-ΕΚΤ).

Υπεύθυνη της Πράξης:

Γελαστοπούλου Μαρία, Σύμβουλος Α΄
Ειδικής & Ενταξιακής Εκπαίδευσης, ΙΕΠ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Ιωάννης Αντωνίου

Πρόεδρος του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Αν. Τσόχα 36, 11521 Αθήνα

Τηλ.: 213 1335100 Fax: 213 1335111

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: info@iep.edu.gr

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Θρησκευτικά Δ΄ Δημοτικού

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΙΣΤΗΣ

Ανακαλύπτουμε εικόνες, πρόσωπα και ιστορίες

Βιβλίο μαθητή

Προσαρμοσμένη έκδοση

για την ενίσχυση της προσβασιμότητας

με τη μέθοδο

easy to read-κείμενο για όλους

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή	9
1. Προσευχή: Η επικοινωνία με τον Θεό	13
2. Παναγία: Η Μητέρα του Χριστού	23
3. Σπουδαία παιδιά	38
4. Όλοι ίσοι, όλοι διαφορετικοί	71
5. Ιεροί τόποι και ιερές πορείες	93
6. Άγιοι της Εκκλησίας και του τόπου μας	108
7. Αγία Γραφή	117

Αγαπητέ μαθητή, αγαπητή μαθήτριά,

φέτος θα μάθεις για τον Χριστιανισμό
από το βιβλίο αυτό.

Επίσης, θα μάθεις για τη σημασία της προσευχής.
Θα γνωρίσεις περισσότερο
τη μητέρα του Χριστού, την Παναγία.
Θα διαβάσεις νέες θρησκευτικές ιστορίες.
Ακόμα, θα μάθεις για τη ζωή ανθρώπων
της Αγίας Γραφής και αγίων της Εκκλησίας.
Θα γνωρίσεις και άλλες γιορτές,
μυστήρια, τελετές
και έθιμα των χριστιανών.
Θα γνωρίσεις τον Χριστιανισμό
μέσα από εικόνες.
Τέλος, θα μάθεις πόσο σημαντικό βιβλίο
είναι η Αγία Γραφή
για τους χριστιανούς.

Όμως, πριν ξεκινήσεις
να μελετάς αυτό το βιβλίο,
θα πρέπει να μάθεις τα παρακάτω:

1. Το βιβλίο αυτό είναι χωρισμένο
σε επτά **ενότητες**.

2. Στην αρχή κάθε ενότητας
θα υπάρχει μία σελίδα,
όπως η παρακάτω:

Στο πάνω μέρος
θα υπάρχει ο τίτλος της ενότητας.

Κάτω από την εικόνα
θα είναι γραμμένα αυτά
που θα μάθεις στην ενότητα.

Προσευχή: Η επικοινωνία με τον Θεό

Στην Ενότητα αυτή
θα μάθουμε:

- γιατί κάνουμε προσευχή
- πώς κάνουμε **προσευχή**.

Προσευχή είναι τα λόγια
που λέω στον Θεό:

- για να του πω τι σκέφτομαι
- για να του πω τι νιώθω
- για να του ζητήσω κάτι
- για να του πω «ευχαριστώ»
- για να του πω,
αν έχω κάνει κάτι λάθος.

Προσευχή: Η επικοινωνία με τον Θεό
Εισαγωγή 1

1

Μέσα στα κείμενα
θα υπάρχουν λέξεις
με πράσινο και μπλε χρώμα,
όπως φαίνεται στη διπλανή εικόνα.
Δίπλα στις λέξεις με **μπλε** χρώμα
θα υπάρχει μπλε **πλαίσιο**
με περισσότερες πληροφορίες
για τις λέξεις αυτές.
Τις λέξεις με το **πράσινο** θα τις εξηγεί
ο δάσκαλος ή η δασκάλα σου.

Τέλος,
μπροστά από κάθε άσκηση
θα υπάρχει 1 από τα παρακάτω εικονίδια:

Το κουδούνι κτυπά.
Τα παιδιά στέκονται σε σειρές
κοντά στο τραπέζι.
Ο **Αγιασμός** ξεκινάει.
Ο ιερέας φοράει το **πετραχήλι** του,
διαβάζει ευχές από το **Ευχολόγιο**
και ψέλνει.

Πετραχήλι είναι ένα ρούχο
που φοράει ο ιερέας
πάνω από τα ράσα του.

Ευχολόγιο είναι ένα βιβλίο
με ευχές.

Όταν βλέπεις το εικονίδιο αυτό,
χρειάζεται να γράψεις κάτι.

Όταν βλέπεις το εικονίδιο αυτό,
χρειάζεται να συζητήσεις
με τους συμμαθητές σου στην τάξη.

Όταν βλέπεις το εικονίδιο αυτό,
χρειάζεται να διαβάσεις ένα κείμενο.

Όταν βλέπεις το εικονίδιο αυτό,
χρειάζεται να παρατηρήσεις ή να ψάξεις
για να βρεις κάποιες πληροφορίες.

Όταν βλέπεις το εικονίδιο αυτό,
χρειάζεται να παρουσιάσεις κάτι
στους συμμαθητές σου.

ΑΣΚΗΣΗ 1

Κύκλωσε τα αντικείμενα
που χρειάζονται για τον αγιασμό.

Συζητάμε στην τάξη
τότε κάνουμε προσευχή.

ΑΣΚΗΣΗ 1

Α. Διάβασε το κείμενο:

ΑΣΚΗΣΗ 1

Παρατηρούμε τα έργα τέχνης.

Αν έχουμε φωτογραφίες από προσκυνήματα,
τις δείχνουμε στην τάξη.

Τώρα
είσαι έτοιμος/έτοιμη
και μπορείς να ξεκινήσεις.

Καλό διάβασμα!
Οι συγγραφείς του βιβλίου

Στην Ενότητα αυτή
θα μάθουμε:

- γιατί κάνουμε προσευχή
- πώς κάνουμε **προσευχή**.

Προσευχή είναι τα λόγια
που λέμε στον Θεό:

- για να του πούμε τι σκεφτόμαστε
- για να του πούμε τι νιώθουμε
- για να του ζητήσουμε κάτι
- για να του πούμε «ευχαριστώ»
- για να του πούμε,
αν έχουμε κάνει κάτι λάθος.

1. Η προσευχή στο σχολείο

Το όμορφο καλοκαίρι
και οι διακοπές πέρασαν.
Τα παιδιά πάνε ξανά στο σχολείο.
Βρίσκουν τους αγαπημένους τους φίλους
και είναι χαρούμενα,
επειδή αρχίζει το σχολείο.

Στην αυλή του σχολείου
υπάρχει ένα τραπέζι
με ένα ωραίο τραπεζομάντιλο.

Πάνω στο τραπέζι
υπάρχουν:

- ένα γυάλινο δοχείο με νερό
- ένας Σταυρός
- ένα κλωνάρι βασιλικού
- ένα κερί
- ένα **θυμιατό**.

Το **θυμιατό** ή **λιβανιστήρι**

είναι ένα δοχείο.

Μέσα στο δοχείο αυτό
βάζουμε:

- Καρβουνάκι
- Λιβάνι,
για να μυρίζει όμορφα.

Το κουδούνι κτυπά.

Τα παιδιά στέκονται σε σειρές
κοντά στο τραπέζι.

Ο **Αγιασμός** ξεκινάει.

Ο ιερέας φοράει το **πετραχήλι** του,
διαβάζει ευχές από το **Ευχολόγιο**
και ψέλνει.

Πετραχήλι είναι ένα ρούχο
που φοράει ο ιερέας
πάνω από τα ράσα του.

Ευχολόγιο είναι ένα βιβλίο
με ευχές.

Ο ιερέας ζητάει από τον Θεό
να δίνει:

- υγεία
- δύναμη
- **καθαρό μυαλό**

στα παιδιά και στους δασκάλους.

Μετά,

βάζει τον Σταυρό και τον βασιλικό
τρεις φορές
μέσα στο γυάλινο δοχείο με το νερό.

Στο τέλος,

ο ιερέας ρίχνει νερό με τον βασιλικό
στα παιδιά και στους δασκάλους
και τους εύχεται «Καλή χρονιά!».

Η προσευχή

Όταν κάνουμε προσευχή,
φεύγουν οι κακές σκέψεις
και σκεφτόμαστε καλύτερα και σωστά.

ΑΣΚΗΣΗ 1

Κύκλωσε τα αντικείμενα
που χρειάζονται για τον αγιασμό.

2. Οι άνθρωποι προσεύχονται

Πότε προσεύχονται;

Οι άνθρωποι προσεύχονται
όποτε θέλουν.

Πού προσεύχονται;

Οι άνθρωποι προσεύχονται
όπου θέλουν,
επειδή ο Θεός τους ακούει
όπου και αν βρίσκονται.

Γιατί προσεύχονται;

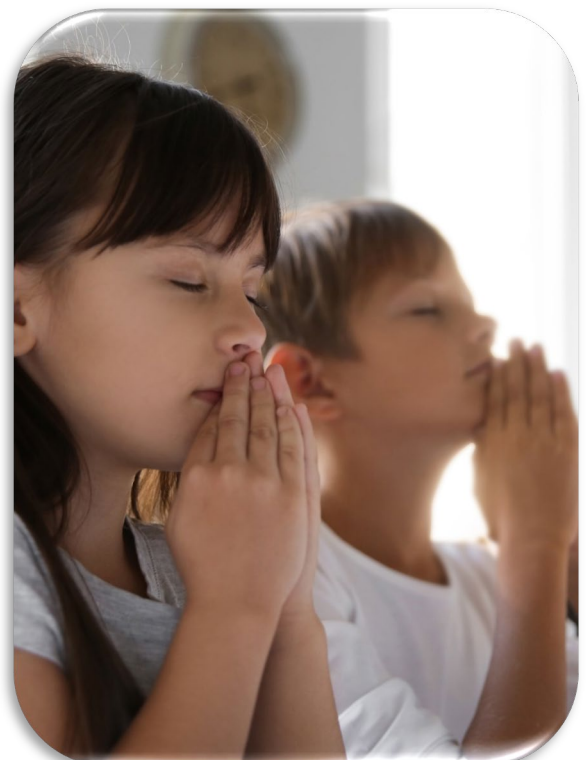
Οι άνθρωποι προσεύχονται,
γιατί θέλουν να μιλήσουν στον Θεό.

Άγιος Σεραφείμ του Σαρώφ

Οι άνθρωποι θέλουν
να πουν στον Θεό:

- τι σκέφτονται
- τι νιώθουν
- τι χρειάζονται
- συγνώμη για τα λάθη τους
- ευχαριστώ
που τους βοηθάει.

3. Η προσευχή στη Βίβλο

Ο βασιλιάς Σολομών

Ο **Δαβίδ** είχε έναν γιο,
που το όνομά του ήταν Σολομών.
Όταν ο Δαβίδ πέθανε,
ο Σολομών έγινε **βασιλιάς**.
Ο Σολομών είδε στο όνειρό του τον Θεό.
Ο Θεός τον ρώτησε
τι θέλει να του δώσει.
Ο Σολομών του απάντησε
ότι θέλει βοήθεια,
για να κυβερνήσει τον λαό
και να ξεχωρίζει το καλό απ' το κακό.
Ο Θεός χάρηκε,
επειδή ο Σολομών δε ζήτησε χρήματα.
Όμως, του έδωσε και γνώση και χρήματα.

Ο βασιλιάς Σολομών προσεύχεται μέσα στον ναό

Ο Σολομών έφτιαξε έναν **ναό**
στο **Ισραήλ**,
στην πόλη που λεγόταν **Ιερουσαλήμ**,
για να προσεύχονται οι άνθρωποι στον Θεό.

Βίβλος ή Αγία Γραφή

είναι ένα βιβλίο της Εκκλησίας
που χωρίζεται σε:

- Παλαιά Διαθήκη
- Καινή Διαθήκη.

Στην Παλαιά Διαθήκη
διαβάζουμε για τη ζωή
πριν από τη γέννηση του Χριστού.
Στην Καινή Διαθήκη
διαβάζουμε για τη ζωή
μετά τη γέννηση του Χριστού.

Η **Ελλάδα** έχει **πρωτεύουσα**
την **Αθήνα**.

Εκείνη την εποχή
το **Ισραήλ** είχε πρωτεύουσα
την **Ιερουσαλήμ**.

Ο Σολομών και ο λαός του
πήγαν στον ναό
και προσευχήθηκαν στον Θεό.
Ζήτησαν συγνώμη για τα **λάθη** τους.
Επίσης, ζήτησαν να τους βοηθάει,
όταν κινδυνεύουν.

Ο Ναός του Σολομώντα

Μετά την προσευχή
γιόρτασαν μια μεγάλη γιορτή του Ισραήλ
που λέγεται Σκηνοπηγία.

Συζητάμε στην τάξη
τότε κάνουμε προσευχή.

Η αληθινή προσευχή

Ο Ιησούς είπε
να προσευχόμαστε κάπου
χωρίς να μας βλέπουν οι άλλοι άνθρωποι.
Για παράδειγμα,
μπορούμε να προσευχόμαστε στο δωμάτιό μας
με κλειστή την πόρτα.

Ο Ιησούς είπε
να ζητάμε
αυτό που θέλουμε
και ο Θεός θα μας το δώσει.

Ο Ιησούς

Η παραβολή του Τελώνη και του Φαρισαίου

Ο Ιησούς είπε μία ιστορία
για δύο ανθρώπους που πήγαν στον ναό,
για να προσευχηθούν.
Οι άνθρωποι αυτοί ήταν ο Τελώνης και ο Φαρισαίος.
Στην προσευχή του
ο Τελώνης ζήτησε συγγνώμη από τον Θεό
για τα λάθη του.
Στην προσευχή του
ο Φαρισαίος έδειξε εγωισμό.
Είπε ευχαριστώ στον Θεό,
που αυτός έκανε μόνο καλές πράξεις.

Παραβολές είναι οι ιστορίες
που έλεγε ο Χριστός
στους ανθρώπους,
για να καταλάβουν αυτά
που ήθελε να τους πει.

Τότε,
ο Θεός συγχώρεσε μόνο τον Τελώνη,
επειδή ζήτησε συγνώμη
για τα λάθη του,
και όχι τον Φαρισαίο.

Ο Ιησούς προσεύχεται

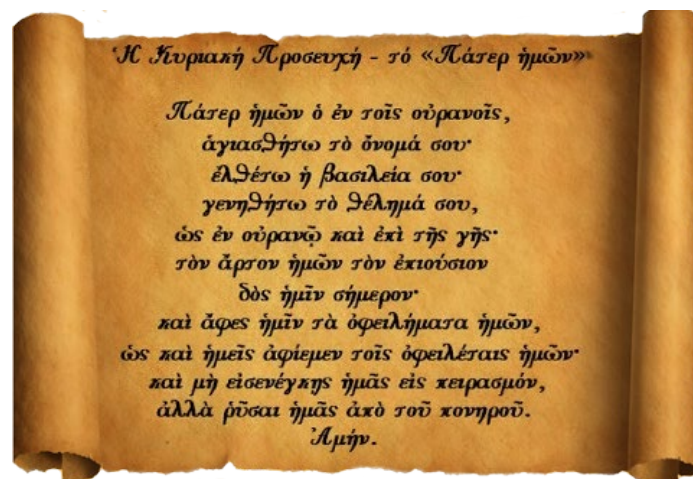
Πάντα
ο Ιησούς προσευχόταν σε ένα μέρος,
όπου ήταν μόνος του.

Η παραβολή του Τελώνη
και του Φαρισαίου

«Πάτερ ἡμῶν»: Η προσευχή της Κυριακής

Πατέρα μας,
που βρίσκεσαι στους ουρανούς,
ας είναι άγιο το όνομά σου.
Ας έρθει η βασιλεία σου.
Ας γίνει αυτό
που θέλεις από τους ανθρώπους,
όπως γίνεται στον ουρανό.
Δώσε μας σήμερα τα απαραίτητα
για να ζήσουμε.
Και συγχώρεσε τις αμαρτίες μας,
όπως και εμείς συγχωρούμε τους άλλους.
Και μην μας βάλεις σε πειρασμό,
αλλά γλίτωσέ μας από το κακό.
Γιατί σε εσένα ανήκει πάντα η βασιλεία,
η δύναμη και η δόξα.
Αμήν.

ΑΣΚΗΣΗ 1

Γράψε τη δική σου προσευχή.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Στην Ενότητα αυτή

θα μάθουμε:

- ποια είναι η Παναγία
- ποιες είναι οι γιορτές της Παναγίας
- γιατί προσεύχομαι στην Παναγία.

1. Το πρόσωπο της μητέρας

Συζητάμε στην τάξη
τι βλέπουμε στις εικόνες.

2. Διηγήσεις για τη Μητέρα του Χριστού

Η γέννηση της Παναγίας

Ο Ιωακείμ και η Άννα ήταν 2 καλοί άνθρωποι που ήταν παντρεμένοι και ζούσαν στα **Ιεροσόλυμα**. Ήταν μεγάλοι σε ηλικία και προσεύχονταν στον Θεό να κάνουν ένα παιδί. Τελικά, ο Θεός τους βοήθησε και έκαναν ένα κοριτσάκι, που το ονόμασαν Μαρία. Οι γονείς της Μαρίας για να ευχαριστήσουν τον Θεό, την **αφιέρωσαν** στον Ναό της Ιερουσαλήμ όταν έγινε 3 χρονών.

Ιωακείμ και Άννα

Έτσι η Μαρία μπήκε στον ναό. Την είσοδο της Μαρίας στον ναό την ονομάζουμε **Εισόδια της Θεοτόκου**.

Η Παναγία λέγεται και **Θεοτόκος**, γιατί γέννησε το παιδί του Θεού, τον Χριστό ή Ιησού.

Στον ναό ο Ζαχαρίας, ο ιερέας του ναού, περίμενε τη Μαρία. Η Μαρία έμεινε στον ναό 10 χρόνια.

Τα Εισόδια της Θεοτόκου

Ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου στην Καινή Διαθήκη

Όταν οι γονείς της Μαρίας πέθαναν, ο Ζαχαρίας πήγε τη Μαρία στον Ιωσήφ για να την προσέχει.

Ο Ιωσήφ έμενε στην πόλη **Ναζαρέτ** και ήταν **συγγενής** με τον Ζαχαρία.

Η Μαρία έγινε δεκαεφτά χρονών.

Στο σπίτι του Ιωσήφ

η Μαρία:

- έραβε
- διάβαζε
- έκανε όλες τις δουλειές του σπιτιού.

Η Μαρία είχε **αρραβωνιαστεί** με τον Ιωσήφ.

Ναζαρέτ είναι η πόλη, όπου μεγάλωσε ο Χριστός.

Μια μέρα παρουσιάστηκε ο αρχάγγελος Γαβριήλ και της είπε

ότι ο Θεός τη διάλεξε για να γεννήσει τον Υιό του, που θα έχει το όνομα Ιησούς.

Η Μαρία φοβήθηκε.

Τότε,

ο αρχάγγελος Γαβριήλ της είπε να μη φοβάται.

Ο Ιησούς θα γινόταν ένας σπουδαίος άνδρας.

Η επίσκεψη του αγγέλου στην Παναγία

λέγεται **Ευαγγελισμός**.

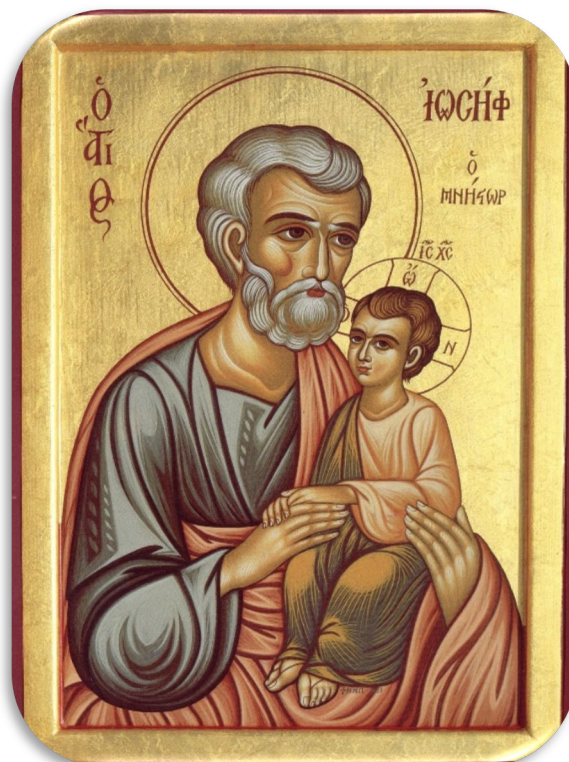
Ευαγγελισμός είναι τα καλά νέα που είπε ο άγγελος στην Παναγία. Εμείς γιορτάζουμε τον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου **στις 25 Μαρτίου**.

Η Μαρία ρώτησε τον άγγελο
πώς θα κάνει παιδί,
αφού δεν ήταν παντρεμένη.
Ο άγγελος της είπε
ότι το Άγιο Πνεύμα και ο Θεός
θα κάνουν το θαύμα τους.
Ακόμα,
ο άγγελος της είπε
ότι η ξαδέλφη της, η Ελισάβετ,
θα γεννήσει παιδί,
και **ας είναι μεγάλη σε ηλικία**.
Η Μαρία είπε
να γίνει αυτό
που θέλει ο Θεός.

Ευαγγελισμός της Θεοτόκου

Όταν ο Ιωσήφ άκουσε
ότι η Μαρία περιμένει παιδί,
ήθελε να τη χωρίσει.
Όμως,
ένας άγγελος του είπε
ότι το παιδί της Μαρίας
είναι ο Υιός του Θεού.
Επίσης, του είπε
να του δώσει το όνομα Ιησούς.
Ιησούς σημαίνει
ο Θεός σώζει,
γιατί ο Θεός θέλει
να σώσει τους ανθρώπους.
Τότε,
ο Ιωσήφ πήρε τη Μαρία στο σπίτι του.

Ο Άγιος Ιωσήφ κι ο μικρός Ιησούς

ΑΣΚΗΣΗ 1

Κύκλωσε τι ένιωσε η Παναγία,
όταν έμαθε
ότι θα γεννήσει τον Υιό του Θεού.

Συζητάμε τις απαντήσεις μας
στην τάξη.

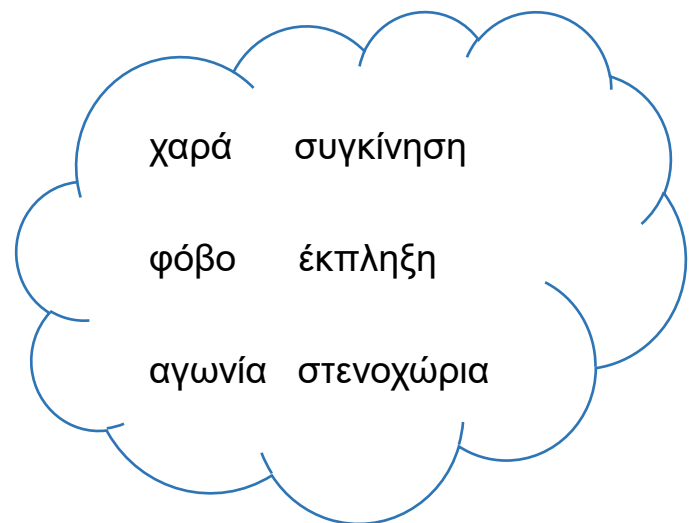

ΑΣΚΗΣΗ 2

Κύκλωσε τι ένιωσε ο Ιωσήφ,
όταν έμαθε
ότι η Παναγία θα γεννήσει
τον Υιό του Θεού.

Συζητάμε τις απαντήσεις μας
στην τάξη.

ΑΣΚΗΣΗ 3

Χρωμάτισε την εικόνα της «Γέννησης της Θεοτόκου».

ΑΣΚΗΣΗ 4

Χρωμάτισε την εικόνα του «Ευαγγελισμού της Θεοτόκου».

3. Γιορτές για τη μητέρα του Χριστού

Οι γιορτές για τη μητέρα του Χριστού, την Παναγία, είναι:

- Η Γέννηση της Θεοτόκου (8 Σεπτεμβρίου)
- Τα Εισόδια της Θεοτόκου (21 Νοεμβρίου)
- Ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου (25 Μαρτίου)
- Η Κοίμηση της Θεοτόκου (15 Αυγούστου)

Η Κοίμηση της Θεοτόκου

Όταν η Παναγία ήταν 59 χρονών, ο αρχάγγελος Γαβριήλ της είπε ότι ο Χριστός θα την έπαιρνε κοντά του σε 3 μέρες.

Για αυτό, έπρεπε να ετοιμαστεί.

Η Παναγία

Η Παναγία χάρηκε πολύ, γιατί ήθελε να πάει κοντά στο παιδί της. Αμέσως, πήγε σε ένα βουνό, για να **προσευχηθεί**. Όταν γύρισε στο σπίτι της, χάρισε ένα φόρεμά της σε μια γειτόνισσα, που ήταν φτωχή. Έπειτα, η Παναγία κάλεσε συγγενείς και φίλους στο σπίτι της, για να τους αποχαιρετήσει.

Η Κοίμηση της Θεοτόκου

Ξαφνικά,
ένα σύννεφο έφερε όλους τους **Αποστόλους**,
εκτός από τον Θωμά,
στο σπίτι της Παναγίας.
Οι Απόστολοι είπαν στην Παναγία
ότι, όταν την έβλεπαν,
ένιωθαν τον Ιησού κοντά τους.
Επίσης,
της είπαν ότι θα στενοχωριούνται,
όταν θα πάει στον ουρανό.
Ρώτησαν την Παναγία:

- ποιος θα τους βοηθούσε
- ποιος θα τους **παρηγορούσε**
- ποιος θα τους έκανε μάθημα,
όταν εκείνη θα ήταν στον ουρανό.

Παρηγορώ έναν άνθρωπο,
όταν δεν είναι καλά.
Δηλαδή, του λέω
ή του κάνω κάτι,
για να νιώσει καλύτερα.

Παράδειγμα:

Η γιαγιά μου με πήρε μία αγκαλιά
για να με παρηγορήσει,
γιατί χτύπησα με το ποδήλατό μου.

Η Παναγία τους είπε
να μην στενοχωριούνται,
γιατί ένιωθε χαρά
που θα πάει στον Υιό της.
Τους ζήτησε
να **φροντίσουν το σώμα** της
και να το βάλουν στον τάφο της.
Τους είπε
ότι θα παρακαλάει τον Ιησού
να φροντίζει αυτούς
και όλον τον κόσμο.
Στο τέλος,
τους **ευλόγησε**
και **έδωσε την ψυχή της στον Θεό**.

Η Κοίμηση της Θεοτόκου

Οι Απόστολοι πήγαν το σώμα της Παναγίας
στον τάφο της, στη **Γεσθημανή**.

Άγγελοι έψελναν **ύμνους**.

Οι Απόστολοι έμειναν στη Γεσθημανή
τρεις μέρες,

γιατί αγαπούσαν την Παναγία.

Τότε,

ένα σύννεφο πήγε και τον Θωμά
στον τάφο της Παναγίας.

Ο Θωμάς είδε την Παναγία

να ανεβαίνει στον ουρανό

και τη ρώτησε

πού πάει.

Η Παναγία του έδωσε τη ζώνη της
και **εξαφανίστηκε** από μπροστά του.

Γεσθημανή είναι
ένας κήπος της Ιερουσαλήμ.

Αμέσως

ο Θωμάς είπε στους άλλους Αποστόλους
να ανοίξουν τον τάφο της Παναγίας
για να την προσκυνήσει
και να την αποχαιρετήσει.

Οι Απόστολοι άνοιξαν τον τάφο της Παναγίας
και είδαν

ότι ήταν άδειος.

Οι Απόστολοι είπαν

ότι ο Ιησούς πήρε την Παναγία κοντά του.

Οι χριστιανοί έχουν μεγάλη χαρά
την ημέρα της Κοιμήσεως της Θεοτόκου,
γιατί η Παναγία δεν πέθανε,
αλλά ανέβηκε στον ουρανό.

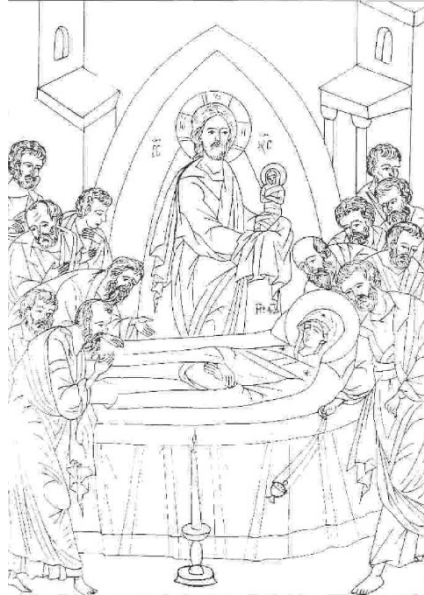

Ο Απόστολος Θωμάς

ΑΣΚΗΣΗ 1

Χρωμάτισε την εικόνα της «Κοιμήσεως της Θεοτόκου».

ΑΣΚΗΣΗ 2

Ένωσε με μια γραμμή τις γιορτές της Θεοτόκου με τις εικόνες που ταιριάζουν:

Γέννηση της Θεοτόκου

Εισόδια της Θεοτόκου

Ευαγγελισμός της Θεοτόκου

Κοίμηση της Θεοτόκου

4. Εικόνες, ονόματα και προσωνύμια της Παναγίας

Εικόνες της Παναγίας

Παναγία **Άξιον εστί**

Παναγία η Βλαχέρνα

Παναγία η Σουμελά

Ονόματα και προσωνύμια της Παναγίας

Τα προσωνύμια της Παναγίας είναι 300.

Προσωνύμιο είναι το όνομα που δίνουμε σε κάποιον, γιατί έχει ένα χαρακτηριστικό.

Παράδειγμα:

Ονομάζουμε την Παναγία Παναγία η βρεφοκρατούσα, γιατί κρατάει ένα μωρό στην αγκαλιά της.

Μερικά από τα προσωνύμια της Παναγίας είναι:

Παναγία η Αθηνιώτισσα,
γιατί η εικόνα της βρέθηκε
στην Αθήνα.

Παναγία η Μαρμαριώτισσα,
γιατί ο ναός της
ήταν φτιαγμένος
από μάρμαρο.

Παναγία η Μυροβλύτισσα,
γιατί μυρίζει όμορφα.

Συζητάμε στην τάξη
για άλλα προσωνύμια της Παναγίας.

Η εικόνα του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου

Η εικόνα του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου δείχνει 2 πρόσωπα:

- τον αρχάγγελο Γαβριήλ (αριστερά)
- την Παναγία (δεξιά).

Ο αρχάγγελος Γαβριήλ κρατάει ένα **σκήπτρο** στο αριστερό του χέρι

και είναι χαρούμενος, γιατί θα πει όμορφα **νέα** στην Παναγία.

Οι φτερούγες του είναι ανοιχτές και μοιάζει να πετάει.

Ο αρχάγγελος Γαβριήλ απλώνει το χέρι του προς την Παναγία, γιατί την χαιρετάει.

Ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου

Η Παναγία κάθεται σε έναν **θρόνο** και κοιτάζει κάτω.

Κρατάει ένα **κουβάρι** με κλωστή και φαίνεται **ανήσυχη**,

γιατί δε γνωρίζει τον λόγο που έχει έρθει ο αρχάγγελος Γαβριήλ. Στο πάνω μέρος της εικόνας υπάρχει φως.

Το φως έρχεται από τον ουρανό και το πρόσωπο της Παναγίας γίνεται φωτεινό και γλυκό.

Ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου

Εικόνες της Παναγίας από όλο τον κόσμο

Συζητάμε στην τάξη
τι βλέπουμε στις εικόνες.

ΑΣΚΗΣΗ 1

Βρίσκουμε εικόνες της Παναγίας
και τις κολλάμε σε ένα μεγάλο χαρτόνι.

Στην Ενότητα αυτή
θα μάθουμε:

- για **σπουδαία** παιδιά της Βίβλου
- για σπουδαία παιδιά στη ζωή μας.

Σπουδαίο λέμε έναν άνθρωπο
που κάνει κάτι σημαντικό.

Παράδειγμα:

Η Ελένη είναι σπουδαία ζωγράφος.

1. Σπουδαία παιδιά από τη Βίβλο

Θα διαβάσουμε για 4 σπουδαία παιδιά από τη Βίβλο:

1. τον Ισαάκ
2. τον Μωυσή
3. τον Δαβίδ
4. τον Ιωάννη τον Βαπτιστή

1. Ισαάκ:

ένα παιδί – δώρο του Θεού

Ο **Αβραάμ** και η γυναίκα του, η Σάρα, ήταν μεγάλοι σε ηλικία και δεν είχαν παιδιά.

Μια μέρα

ο Θεός είπε στον Αβραάμ ότι οι **απόγονοί** του θα είναι πολλοί, όπως η άμμος στη θάλασσα.

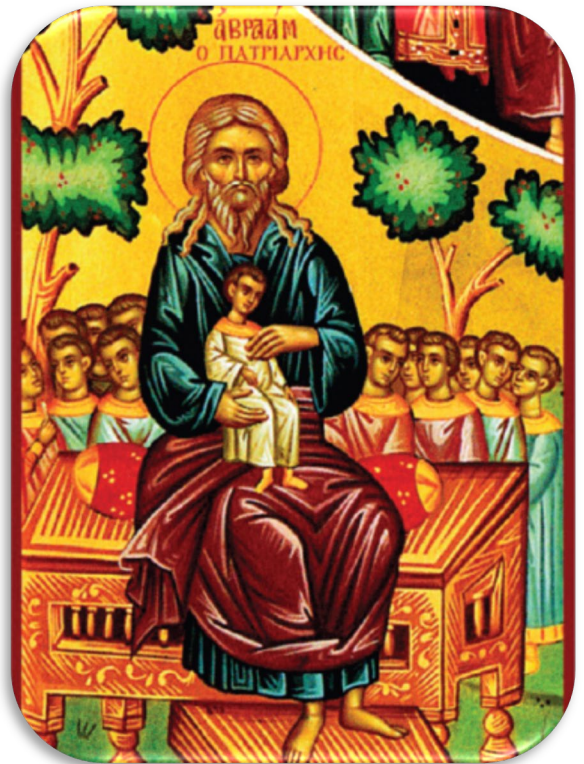
Ο Αβραάμ δεν τον πίστεψε.

Τη νύχτα

ο Θεός είπε πάλι στον Αβραάμ ότι οι απόγονοί του θα είναι πολλοί, όπως τα αστέρια στον ουρανό.

Τότε,

ο Αβραάμ πίστεψε τον Θεό.

Ο Αβραάμ και ο Ισαάκ

Απόγονοι είναι τα παιδιά ή τα εγγόνια κάποιου.

Μια μέρα
ο Αβραάμ καθόταν μπροστά
στην πόρτα του σπιτιού του
και είδε τρεις άντρες
που δεν τους ήξερε.
Ο Αβραάμ έτρεξε κοντά τους
και τους κάλεσε,
για να φάνε μαζί.
Οι τρεις άντρες τον ευχαρίστησαν
και κάθισαν.
Ο Αβραάμ και η Σάρα έφτιαξαν φαγητό
για τους τρεις άντρες.

Η Φιλοξενία του Αβραάμ

Όταν οι τρεις άντρες έφαγαν,
ρώτησαν τον Αβραάμ
πού είναι η Σάρα.
Ο Αβραάμ τους είπε
ότι η Σάρα είναι μέσα στο σπίτι.
Τότε,
ο ένας άντρας είπε στον Αβραάμ
ότι θα έφευγε
και θα ξαναερχόταν στο σπίτι τους
σε έναν χρόνο.
Μέσα σε αυτόν τον χρόνο
η Σάρα θα είχε γεννήσει έναν γιο.

Η Φιλοξενία του Αβραάμ

Η Σάρα άκουσε αυτό
που είπε ο άντρας.
Δεν τον πίστεψε
και γέλασε κρυφά,
γιατί ήταν σε μεγάλη ηλικία
και δεν μπορούσε να κάνει παιδιά.
Ο άντρας ρώτησε
γιατί γέλασε η Σάρα,
αφού ο Θεός μπορεί
να κάνει τα πάντα.
Μετά από έναν χρόνο
με τη βοήθεια του Θεού
η Σάρα έκανε έναν γιο.
Το παιδί το ονόμασαν Ισαάκ,
που σημαίνει γέλιο,
επειδή η Σάρα είχε γελάσει.

Η Φιλοξενία του Αβραάμ

2. Μωυσής: ένα παιδί που σώθηκε από τα νερά

Τα πολύ παλιά χρόνια
οι **Ισραηλίτες** ήταν **δούλοι** των **Αιγυπτίων**.
Ο βασιλιάς των Αιγυπτίων λεγόταν Φαραώ.
Ο Φαραώ φοβόταν
ότι οι Ισραηλίτες θα γίνονταν περισσότεροι
και πιο δυνατοί από τους Αιγυπτίους
και θα τους πολεμούσαν.

Ισραηλίτες είναι οι άνθρωποι
που ζουν στο **Ισραήλ**.

Δούλοι ή **σκλάβοι** είναι οι άνθρωποι
που έχασαν την ελευθερία τους.

Αιγύπτιοι είναι οι άνθρωποι
που ζουν στην **Αίγυπτο**.

Έτσι,
ο Φαραώ έδωσε **διαταγή**
οι Ισραηλίτες να εργάζονται σκληρά.
Τους έβαλε
να φτιάχνουν τούβλα από λάσπη
και να χτίζουν μεγάλες πόλεις.
Ακόμα,
ο Φαραώ διέταξε τους Αιγυπτίους
να ρίχνουν τα μικρά αγόρια των Ισραηλιτών
μέσα στον **ποταμό Νείλο**.

Η γέννηση και η σωτηρία του Μωυσή

Οι Ισραηλίτες ζούσαν
πολύ δύσκολα στην Αίγυπτο.
Όλοι οι γονείς ένιωθαν φόβο
όταν γεννούσαν αγόρι,
γιατί οι Αιγύπτιοι θα το πετούσαν στον ποταμό.
Μια οικογένεια φοβήθηκε
όταν έκανε τρίτο παιδί,
γιατί ήταν αγόρι.

Η μητέρα του φοβήθηκε
 ότι οι στρατιώτες του Φαραώ
 θα ρίξουν το παιδί της
 στον ποταμό Νείλο.
 και το έκρυψε.
 Όμως,
 το παιδί μεγάλωνε
 και η μητέρα του δεν μπορούσε πια
 να το κρύβει.
 Η μητέρα του πήρε ένα καλάθι,
 έβαλε μέσα το παιδί
 και το άφησε στον ποταμό Νείλο.
 Έβαλε την αδελφή του παιδιού
 να παρακολουθεί το καλάθι από μακριά.

Ο Μωυσής και η μητέρα του
 στο ποτάμι

Η κόρη του Φαραώ με τις **υπηρέτριές** της
 ήρθε στο ποτάμι του Νείλου
 για να **λουστεί**.
 Είδε το καλάθι
 και έστειλε μία υπηρέτριά της
 να το πάρει.
 Η κόρη του Φαραώ άνοιξε το καλάθι,
 είδε μέσα ένα μικρό αγόρι
 που έκλαιγε
 και το λυπήθηκε.

Η κόρη του Φαραώ βρίσκει
 τον Μωυσή

Η αδελφή του μικρού αγοριού
 πλησίασε την κόρη του Φαραώ
 και την ρώτησε
 αν θέλει να φωνάξει
 μια γυναίκα Ισραηλίτισσα,
 για να **θηλάξει** το παιδί.
 Η κόρη του Φαραώ δέχτηκε
 και το κορίτσι φώναξε τη μητέρα του παιδιού.
 Η κόρη του Φαραώ
 θα έδινε χρήματα στη γυναίκα,
 για να θηλάξει και να μεγαλώσει το παιδί.
 Έτσι,
 η μητέρα πήρε το παιδί της κοντά της.
 Όταν το παιδί μεγάλωσε,
 η μητέρα το έδωσε στην κόρη του Φαραώ.
 Αυτή το **υιοθέτησε**
 και το ονόμασε Μωυσή.

Η φλεγόμενη **βάτος**

Κάποια μέρα
 ο Μωυσής πήγε με τα πρόβατά του
 σε ένα βουνό.
 Είδε μπροστά του έναν θάμνο
 που έβγαζε φλόγες,
 αλλά δεν καιγόταν.

Βάτος είναι ένας **θάμνος** με **αγκάθια**.

Μόλις ο Μωυσής πήγε κοντά στον θάμνο,
 άκουσε μια φωνή
 να τον φωνάζει.
 Η φωνή ήταν του Θεού.
 Ο Θεός είπε στον Μωυσή
 να μην πλησιάσει τη φωτιά
 και να βγάλει τα παπούτσια του,
 γιατί ο τόπος ήταν **άγιος**.
 Τότε,
 ο Μωυσής έκλεισε τα μάτια του
 με τα χέρια του,
 γιατί φοβόταν
 να κοιτάξει τον Θεό.

Ο Θεός είπε στον Μωυσή
 πως γνωρίζει
 ότι οι Ισραηλίτες είναι δυστυχισμένοι,
 γιατί οι Αιγύπτιοι τους βασανίζουν.
 Ακόμα,
 ο Θεός του είπε
 ότι θα τους βοηθήσει
 να φύγουν από την Αίγυπτο
 και θα τους οδηγήσει σε μία άλλη χώρα,
 μεγάλη και **εύφορη**.
 Επίσης,
 είπε στον Μωυσή
 να πάει στον Φαραώ
 και να του ζητήσει
 να αφήσει ελεύθερους τους Ισραηλίτες.

Εύφορη γη είναι η γη
 που κάνει πολλούς **καρπούς**.

3. Δαβίδ: το βοσκόπουλο της Βηθλεέμ που έγινε βασιλιάς των Ισραηλιτών

Τα παλιά χρόνια
στο Ισραήλ
βασιλιάς ήταν ο Σαούλ.
Στην αρχή
ο Σαούλ ήταν καλός βασιλιάς.
Όμως, όσο ο καιρός περνούσε,
ο Σαούλ γινόταν **σκληρός**.

Ο Δαβίδ

Τότε,
ζούσε ο μεγάλος **προφήτης** Σαμουήλ.
Ο Θεός είπε στον Σαμουήλ
ότι ο Σαούλ δεν μπορεί
να είναι βασιλιάς του Ισραήλ.
Ο Θεός είπε στον Σαμουήλ
να γεμίσει ένα μπουκάλι με λάδι
και να πάει στη **Βηθλεέμ**,
για να βρει τον Ιεσσαί.
Ο Ιεσσαί είχε οκτώ γιους.
Ο Θεός είχε διαλέξει
έναν από τους γιους του,
για να τον κάνει βασιλιά των Ισραηλιτών.

Προφύτες λέμε αυτούς
που με τη βοήθεια του Θεού
λένε στους ανθρώπους
τι θα γίνει στο **μέλλον**.

Η **Βηθλεέμ** ήταν πόλη του Ισραήλ.

Ο Σαμουήλ άκουσε τον Θεό
και πήγε στη Βηθλεέμ.
Ο Ιεσσαί έδειξε τους εφτά γιούς του
στον Σαμουήλ,
αλλά ο Θεός δεν είχε διαλέξει
κανέναν από αυτούς.
Ο Σαμουήλ ρώτησε τον Ιεσσαί
αν είχε άλλα παιδιά.
Ο Ιεσσαί απάντησε στον Σαμουήλ
ότι είχε έναν μικρότερο γιο,
που έβοσκε πρόβατα.
Το όνομά του ήταν Δαβίδ.
Ο Σαμουήλ είπε στον Ιεσσαί
να στείλει κάποιον
για να φέρει τον Δαβίδ.

Ο βασιλιάς Δαβίδ

Ο Δαβίδ ήρθε.
Ήταν όμορφος,
είχε ξανθά μαλλιά
και **έξυπνα μάτια**.
Τότε,
ο Θεός είπε στον Σαμουήλ
ότι ο Δαβίδ θα γίνει βασιλιάς του Ισραήλ.
Ο Σαμουήλ **ευλόγησε** τον Δαβίδ με το λάδι,
όπως του είχε πει ο Θεός.
Μετά, είπε στον Δαβίδ
ότι θα γινόταν βασιλιάς του Ισραήλ
και ότι ο Θεός θα τον βοηθούσε.

Ο Σαμουήλ ευλογεί
τον Δαβίδ

Δαβίδ και Γολιάθ

Όταν ο Σαούλ ήταν βασιλιάς,
γίνονταν πόλεμοι
ανάμεσα στους Ισραηλίτες
και τους **Φιλισταίους**.

Κάποια μέρα
οι Φιλισταίοι ήρθαν στα **σύνορα** με το Ισραήλ.
Εκεί,
έφτιαξαν το στρατόπεδό τους.

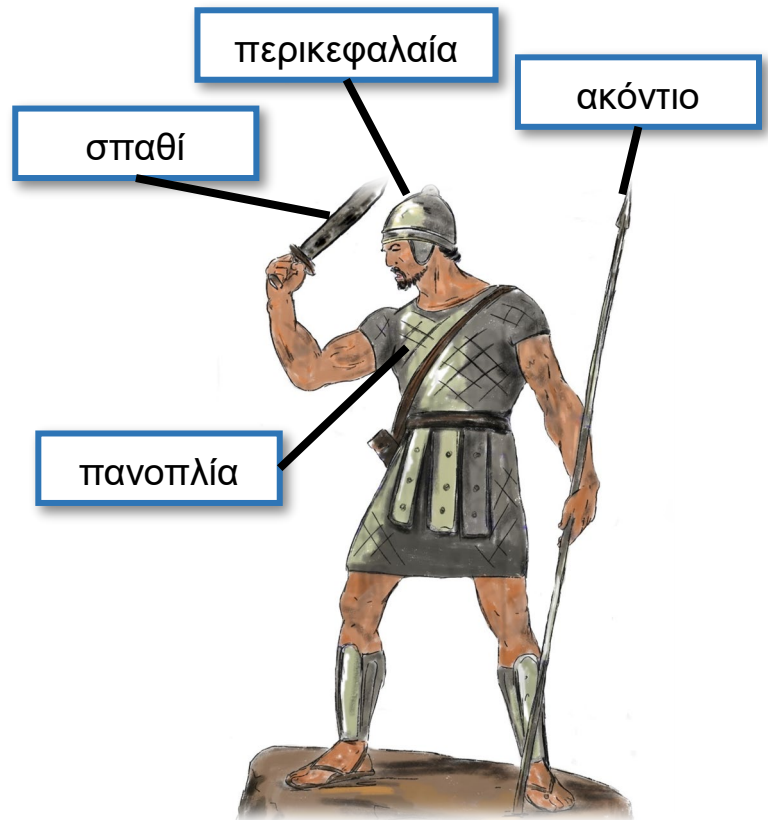
Φιλισταίοι ήταν οι άνθρωποι
που ζούσαν στην **Παλαιστίνη**.

Τότε,
ο βασιλιάς Σαούλ είπε στους Ισραηλίτες
να πάρουν τα όπλα τους,
για να πολεμήσουν.
Στον πόλεμο
πήγαν και τα αδέλφια του Δαβίδ.
Ο Δαβίδ δεν πήγε στον πόλεμο,
γιατί ήταν πολύ μικρός
και έμεινε κοντά στον πατέρα του,
για να φυλάει τα πρόβατα.

Οι Ισραηλίτες με τα όπλα τους

Όταν ο Σαούλ και οι Ισραηλίτες έφτασαν κοντά στους Φιλιισταίους, ένας πολεμιστής βγήκε από το στρατόπεδο των Φιλισταίων. Το όνομα του πολεμιστή ήταν Γολιάθ. Ο Γολιάθ ήταν ψηλός, όπως είναι ένας γίγαντας. Φορούσε πανοπλία και περικεφαλαία και κρατούσε σπαθί και ακόντιο. Ένας στρατιώτης κουβαλούσε την **ασπίδα** του Γολιάθ, γιατί ήταν βαριά.

Κάθε μέρα ο Γολιάθ έβγαινε από το στρατόπεδο και ρωτούσε τους Ισραηλίτες αν κάποιος είχε το **θάρρος** να πολεμήσει μαζί του. Ο Γολιάθ έλεγε ότι αν κάποιος Ισραηλίτης τον νικούσε, οι Ισραηλίτες θα κέρδιζαν τον πόλεμο. Όμως, αν νικούσε ο Γολιάθ, οι Φιλιισταίοι θα κέρδιζαν τον πόλεμο και οι Ισραηλίτες θα γίνονταν **δούλοι** τους. Κανένας Ισραηλίτης δεν είχε το θάρρος να πολεμήσει με τον Γολιάθ.

Ο Γολιάθ

Μια μέρα
ο Ιεσσαί έστειλε τον Δαβίδ
στο στρατόπεδο των Ισραηλιτών,
για να μάθει
αν είναι καλά οι άλλοι του γιοι.
Την ώρα που ο μικρός Δαβίδ
μιλούσε με τα αδέρφια του,
άκουσε τον γίγαντα Γολιάθ
να φωνάζει.
Τότε,
ο Δαβίδ πήγε στον Σαούλ
και του είπε
ότι δε φοβάται τον Γολιάθ
κι ότι ήθελε
να πολεμήσει μαζί του.
Ο Σαούλ αρνήθηκε,
γιατί ο Γολιάθ ήταν **έμπειρος** πολεμιστής.

Έμπειρο λέμε αυτόν
που ξέρει πολύ καλά
να κάνει κάτι,
επειδή το έχει κάνει πολλές φορές.

Τότε,
ο Δαβίδ είπε στον Σαούλ
ότι με τη βοήθεια του Θεού
είχε σκοτώσει πολλές φορές
λιοντάρια και αρκούδες,
που ήθελαν να φάνε
τα πρόβατα του πατέρα του.
Ο Δαβίδ πίστευε
ότι ο Θεός θα τον βοηθήσει
να νικήσει τον Γολιάθ.

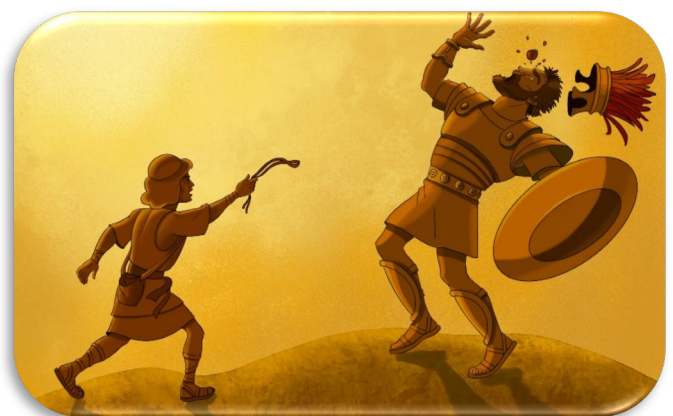
Ο Δαβίδ

Τότε,
ο Σαούλ δέχτηκε
ο Δαβίδ να πολεμήσει με τον Γολιάθ.
Μάλιστα,
ο Σαούλ έδωσε την πανοπλία,
την περικεφαλαία
και το **ξίφος** του στον Δαβίδ.
Όμως,
η πανοπλία ήταν μεγάλη και βαριά
για τον μικρό Δαβίδ
και δεν τη φόρεσε.

Ο Δαβίδ και ο Γολιάθ

Ύστερα,
ο Δαβίδ πήγε στο ποτάμι,
πήρε πέντε μικρές πέτρες
και τις έβαλε σε ένα σακούλι.
Μετά,
πήρε το **ραβδί** και τη **σφεντόνα** του
και πήγε κοντά στον Γολιάθ.
Ο Γολιάθ κοίταξε τον Δαβίδ
και γέλασε,
γιατί ο Δαβίδ ήταν μικρός.
Ο Δαβίδ πήρε μια πέτρα
από το σακούλι του,
την έβαλε στη σφεντόνα του και
την έριξε στο κεφάλι του Γολιάθ.
Τότε,
ο Γολιάθ έπεσε κάτω
και πέθανε.

Ο Δαβίδ και ο Γολιάθ

Όταν οι Φιλιισταίοι είδαν
ότι ο Γολιάθ πέθανε,
έφυγαν.
Όλοι οι άνθρωποι έμαθαν για τον Δαβίδ.
Ο Δαβίδ έμεινε στο **παλάτι** του Σαούλ.
Αργότερα,
ο Σαούλ έκανε τον Δαβίδ αρχηγό του στρατού.

Ο Δαβίδ

Ο Δαβίδ γίνεται βασιλιάς

Οι Ισραηλίτες πήγαν στον Δαβίδ και
του ζήτησαν να γίνει βασιλιάς τους,
επειδή τους βοήθησε στον πόλεμο
και επειδή αυτό ήθελε ο Θεός.
Έτσι,
ο Δαβίδ έγινε βασιλιάς των Ισραηλιτών,
όταν ήταν 30 χρονών
και κυβέρνησε 40 χρόνια.

Ο Δαβίδ

4. Ιωάννης ο Βαπτιστής

Ο Ζαχαρίας, η Ελισάβετ
και ο μικρός Ιωάννης

Ο Ιωάννης ο Βαπτιστής

Την εποχή εκείνη
στον **ναό της Ιερουσαλήμ**
ιερέας ήταν ο **Ζαχαρίας**.
Η γυναίκα του Ζαχαρία λεγόταν **Ελισάβετ**.
Ο Ζαχαρίας και η Ελισάβετ
ήταν μεγάλοι σε ηλικία
και δεν είχαν παιδιά.
Μια μέρα
ο Ζαχαρίας πήγε στον ναό.
Έξω από τον ναό
στέκονταν πολλοί άνθρωποι
και προσεύχονταν.
Μέσα στον ναό
μόνον ο ιερέας μπορούσε να μπει,
για να προσευχηθεί.

Ο Ζαχαρίας και η Ελισάβετ

Όταν ο Ζαχαρίας μπήκε μέσα στον ναό,
 ένας άγγελος εμφανίστηκε μπροστά του.
 Ο Ζαχαρίας φοβήθηκε.
 Ο άγγελος είπε στον Ζαχαρία
 να μη φοβάται,
 γιατί ο Θεός άκουσε την προσευχή του
 και η γυναίκα του θα γεννήσει έναν γιο.
 Του ζήτησε
 να τον ονομάσει Ιωάννη.
 Ακόμα,
 ο άγγελος είπε στον Ζαχαρία
 ότι, όταν ο Ιωάννης μεγαλώσει,
 θα μιλήσει στους ανθρώπους
 για τον **ερχομό** του Χριστού.

Ο άγγελος και ο Ζαχαρίας

Ο Ζαχαρίας δεν πίστεψε τον άγγελο,
 γιατί αυτός και η Ελισάβετ
 ήταν μεγάλοι σε ηλικία
 και δεν μπορούσαν
 να κάνουν παιδιά.
 Ο άγγελος του είπε
 πως τον λένε Γαβριήλ
 και τον έστειλε ο Θεός.

Ο Αρχάγγελος Γαβριήλ

Επίσης,
ο άγγελος είπε στον Ζαχαρία
ότι δεν θα μπορούσε να μιλήσει
μέχρι να γεννηθεί ο γιος του.
Αυτό το έπαθε ο Ζαχαρίας,
επειδή δεν πίστεψε τα λόγια του αγγέλου.
Έξω από τον ναό
οι άνθρωποι περίμεναν τον Ζαχαρία.
Όταν βγήκε από τον ναό,
πραγματικά δεν μπορούσε να μιλήσει.
Οι άνθρωποι που τον περίμεναν
κατάλαβαν ότι ο Ζαχαρίας
είχε δει έναν άγγελο μέσα στον ναό.

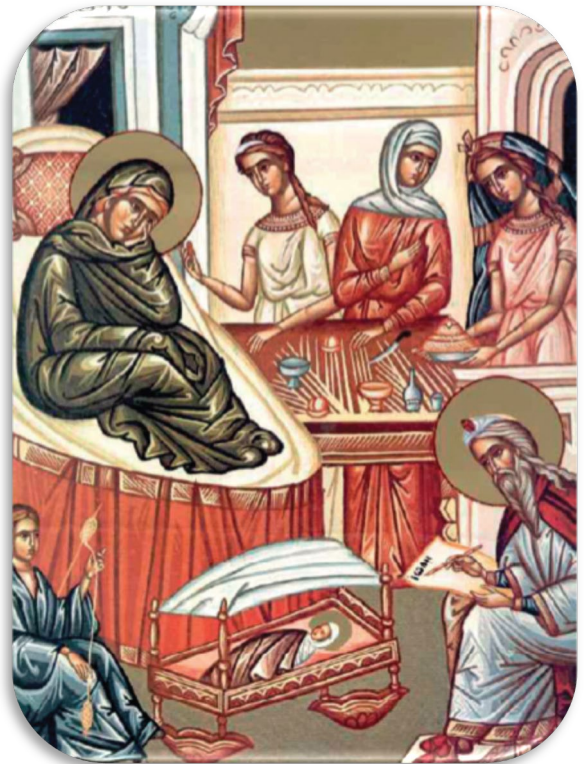
Ο Προφήτης Ζαχαρίας

Ο Ζαχαρίας γύρισε στο σπίτι του.
Μια μέρα η Ελισάβετ κατάλαβε
ότι θα γεννήσει παιδί.
Χάρηκε πολύ
και είπε
ότι ο Θεός δεν τους είχε ξεχάσει.
Η Ελισάβετ γέννησε έναν γιο,
όπως είχε πει ο άγγελος.
Οι **γείτονες** και οι συγγενείς χάρηκαν πολύ
και πήγαν να δουν το παιδί.

Η γέννηση του Ιωάννη
του Προδρόμου

Αυτοί ρώτησαν την Ελισάβετ
 ποιο θα ήταν το όνομα του παιδιού.
 Η Ελισάβετ τους απάντησε ότι
 ότι το όνομά του θα ήταν Ιωάννης.
 Μάλιστα
 ο Ζαχαρίας πήρε μια **πλάκα**
 και έγραψε το όνομα του παιδιού.
 Τότε,
 ο Ζαχαρίας μπόρεσε
 να μιλήσει ξανά
 και ευχαρίστησε τον Θεό.
 Όλοι οι γείτονες έμειναν **έκπληκτοι**
 με το θαύμα.

Η γέννηση του Ιωάννη
 του Προδρόμου

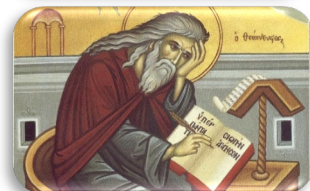
ΑΣΚΗΣΗ 1

Ένωσε με μια γραμμή τα ονόματα των σπουδαίων παιδιών
 με τις εικόνες τους.

Ισαάκ

Μωυσής

Δαβίδ

Ιωάννης ο Βαπτιστής

2. Σπουδαία παιδιά από την καθημερινή ζωή

Παιδιά με αναπηρία

Όλοι οι άνθρωποι έχουν **δικαίωμα** να ζουν.

Όλα τα παιδιά,
και τα **παιδιά με αναπηρία**
έχουν ανάγκη:

- να παίζουν
- να διασκεδάζουν
- να χαίρονται.

Παιδιά με αναπηρία είναι τα παιδιά που δυσκολεύονται να κάνουν κάτι.

Παράδειγμα:

Υπάρχουν παιδιά που δεν μπορούν:

- να περπατήσουν
- να μιλήσουν
- να δουν
- να ακούσουν
- να καταλάβουν.

ΑΣΚΗΣΗ 1

Ο Μωυσής δυσκολευόταν να μιλήσει καλά.

Ο Θεός είπε στον Μωυσή

να οδηγήσει τους Ισραηλίτες στη Γη της Επαγγελίας.

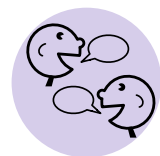

Διάβασε τις παρακάτω προτάσεις
και βάλε ✓ στη σωστή πρόταση.

Ο Θεός **έκανε** τον Μωυσή αρχηγό,
για να γλιτώσει τους ανθρώπους του από τη σκλαβιά.

☐

Ο Θεός **δεν έκανε** τον Μωυσή αρχηγό,
γιατί είχε αναπηρία.

☐

Συζητάμε τις απαντήσεις μας στην τάξη.

ΑΣΚΗΣΗ 2

Ένωσε με μια γραμμή τις φράσεις της Στήλης Α με τις προτάσεις ή τις φράσεις της Στήλης Β που ταιριάζουν.

Στήλη Α

Τα παιδιά με αναπηρία

Το **αναπηρικό αμαξίδιο**

Ο Μωυσής είχε μια αναπηρία

•

•

•

Στήλη Β

• Ο Μωυσής δεν μιλούσε καλά.

• είναι τα παιδιά που έχουν δυσκολίες. Για παράδειγμα, δε βλέπουν.

είναι για ανθρώπους που δεν μπορούν να περπατήσουν.

Συζητάμε τις απαντήσεις μας στην τάξη.

ΑΣΚΗΣΗ 3

Ένας καινούριος μαθητής έρχεται στο σχολείο σου.

Κινείται με αναπηρικό αμαξίδιο.

Είναι εύκολο να κινηθεί στο σχολείο σου;

Στον παρακάτω πίνακα

διάβασε τις προτάσεις

και κύκλωσε **ναι** ή **όχι**.

Το σχολείο σου έχει ράμπα ;	ναι	όχι
Το σχολείο σου έχει ασανσέρ ;	ναι	όχι
Το σχολείο σου έχει τουαλέτα που να χωράει το αναπηρικό αμαξίδιο;	ναι	όχι

Συζητάμε τις απαντήσεις μας στην τάξη.

Παιδιά που δουλεύουν για να βοηθήσουν την οικογένειά τους

Σε πολλές χώρες του κόσμου
υπάρχουν παιδιά που δουλεύουν,
γιατί η οικογένειά τους είναι **φτωχή**.
Αυτά τα παιδιά:

- δεν παίζουν
- δεν πάνε σχολείο
- δεν έχουν σπίτι
- δεν έχουν φαγητό.

Αυτά τα παιδιά ζουν δύσκολα.

ΑΣΚΗΣΗ 1

Χρησιμοποιούμε υπολογιστή
για να διαβάσουμε για τη «Σύμβαση για τα
δικαιώματα του παιδιού»
στην **ηλεκτρονική διεύθυνση**
<https://www.synigoros.gr/paidi/downloads/sp.pdf>

Συζητάμε με τον δάσκαλο ή τη δασκάλα μας
αυτά που γράφει στο **άρθρο 32**.

ΑΣΚΗΣΗ 2

Στον παρακάτω πίνακα
γράψε Σ, αν η πρόταση είναι Σωστή
ή Λ, αν η πρόταση είναι Λάθος.

Τα παιδιά πρέπει να παίζουν.	Σ
Τα παιδιά πρέπει να δουλεύουν.	
Τα παιδιά πρέπει να μένουν χωρίς φαγητό.	
Τα παιδιά πρέπει να πηγαίνουν στο σχολείο.	

ΑΣΚΗΣΗ 3

Πριν πολλά χρόνια τα παιδιά δούλευαν.
Σήμερα τα παιδιά απαγορεύεται να δουλεύουν.

Ρωτάμε τον παππού μας
να μας πει ιστορίες για τα παλιά χρόνια,
που τα παιδιά δούλευαν.

Ρωτάμε τον παππού μας
αν δούλευε,
όταν ήταν παιδί.

Παιδιά σε άσχημες καταστάσεις

Υπάρχουν παιδιά που είναι ευτυχισμένα, γιατί η οικογένειά τους είναι αγαπημένη. Υπάρχουν παιδιά που είναι στενοχωρημένα, γιατί οι γονείς τους:

- θυμώνουν
- κάνουν **βίαια** πράγματα

ο ένας στον άλλον για πολύ ή λίγο καιρό.

Τα παιδιά μπορούν να μιλήσουν σε έναν άνθρωπο που **εμπιστεύονται**.

Αυτός θα τα **παρηγορήσει**.

Βίαια είναι αυτά που κάνω και στενοχωρώ τους άλλους.

Παράδειγμα:

Βίαιο είναι:

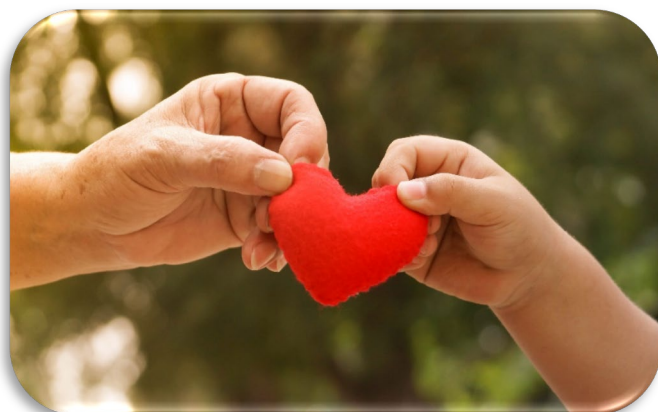
- να μιλάμε άσχημα σε κάποιον
- να φωνάζουμε δυνατά σε κάποιον
- να πετάμε πράγματα σε κάποιον
- να σπρώχνουμε κάποιον
- να χτυπάμε κάποιον.

Εμπιστεύομαι έναν άνθρωπο, όταν μπορώ να του πω τα μυστικά μου.

Παράδειγμα:

Εμπιστεύομαι έναν φίλο μου. Του λέω ένα μυστικό μου.

Όλοι οι άνθρωποι πρέπει να προσέχουμε να μη στενοχωρούμε ούτε τους άλλους ανθρώπους ούτε τους ανθρώπους που αγαπάμε. Δεν πρέπει να συμπεριφερόμαστε βίαια στους άλλους ανθρώπους, αλλά να τους αγαπάμε.

Παιδιά «θαύματα»

Υπάρχουν παιδιά που:

- σκέφτονται όπως οι μεγάλοι άνθρωποι
- κάνουν κάτι που τα άλλα παιδιά της ηλικίας τους δυσκολεύονται να το κάνουν.

Πολλές φορές ονομάζουμε αυτά τα παιδιά παιδιά «θαύματα» ή «χαρισματικά» παιδιά.

Εύστροφος είναι αυτός που σκέφτεται γρήγορα και σωστά.

Τα παλιά χρόνια

χαρισματικός ήταν

ο **εύστροφος** άνθρωπος.

Οι άνθρωποι πίστευαν

ότι ο Θεός έδινε την **ευστροφία** στον άνθρωπο, για να καταφέρνει

να κάνει πράγματα

στα μαθήματα και στις **τέχνες**.

Τέχνες είναι:

- η ζωγραφική
- η μουσική
- το θέατρο
- η φωτογραφία
- η ποίηση
- η αρχιτεκτονική
- η γλυπτική
- ο κινηματογράφος.

Σήμερα
χαρισματικός είναι
και ο **εύστροφος** άνθρωπος
και ο άνθρωπος
που μπορεί και καταλαβαίνει
τα **συναισθήματα**
των άλλων ανθρώπων.

Ο Μότσαρτ ήταν παιδί «θαύμα».

ΑΣΚΗΣΗ 1

Α. Διάβασε το κείμενο:

Ο Κιμ Ανγκ Γιονγκ:

- μιλούσε τέσσερις **ξένες γλώσσες**,
όταν ήταν τεσσάρων ετών
- πήγαινε **πανεπιστήμιο**,
όταν ήταν τριών ετών
- δούλεψε στη **ΝΑΣΑ**,
όταν ήταν δεκατεσσάρων περίπου ετών.

Συζητάμε στην τάξη
γιατί ο Κιμ Ανγκ Γιονγκ είναι χαρισματικός.

Συζητάμε στην τάξη
τι άλλο χρειάζεται ο Κιμ Ανγκ Γιονγκ,
για να ζει καλά.

Β. Διάβασε το κείμενο:

Ο Βόλφγκανγκ Αμαντέους Μότσαρτ:

- έπαιζε πιάνο,
όταν ήταν τεσσάρων ετών
- έγραψε μουσική,
όταν ήταν πέντε ετών
- έπαιζε βιολί,
όταν ήταν πέντε ετών.

Συζητάμε στην τάξη

γιατί ο Βόλφγκανγκ Αμαντέους Μότσαρτ ήταν χαρισματικός.

Συζητάμε στην τάξη

τι άλλο χρειαζόταν ο Βόλφγκανγκ Αμαντέους Μότσαρτ,
για να ήταν ευτυχισμένος.

ΑΣΚΗΣΗ 1

Συμπλήρωσε τις παρακάτω προτάσεις:

Εγώ τα καταφέρνω καλά

.....

Ο διπλανός μου τα καταφέρνει καλά

.....

Παιδιά μετανάστες

Στις ειδήσεις μαθαίνουμε ότι το λιμάνι του Πειραιά είναι γεμάτο από πολλούς **πρόσφυγες** και **μετανάστες**. Οι πρόσφυγες και οι μετανάστες έρχονται στο **λιμάνι** του **Πειραιά** από τα **νησιά** με πλοία.

Πρόσφυγας είναι ο άνθρωπος που **αναγκάζεται** να φύγει από την **πατρίδα** του και να πάει σε άλλο μέρος, γιατί κινδυνεύει.

Μετανάστης είναι ο άνθρωπος που **θέλει** να φύγει από την πατρίδα του και να πάει σε άλλο μέρος, για να ζήσει καλύτερα.

Οι πρόσφυγες και οι μετανάστες έρχονται από την πατρίδα τους στην Ελλάδα μαζί με τα παιδιά τους, γιατί θέλουν:

- να **νιώθουν ασφάλεια**
- να είναι ευτυχισμένοι
- να ζουν με **ειρήνη**.

Ασυνόδευτα παιδιά μετανάστες

Πολλά παιδιά έφυγαν από την πατρίδα τους
και πήγαν σε άλλη χώρα
χωρίς τους γονείς τους,
γιατί κινδύνευαν.

Τα ασυνόδευτα παιδιά μετανάστες,
όπως όλα τα παιδιά, έχουν ανάγκη από:

- φροντίδα
- αγκαλιά
- ασφάλεια
- αγάπη.

Όλα τα παιδιά είναι σπουδαία

Όλοι οι άνθρωποι γεννιόμαστε **ίσοι**.

Όλοι χρειαζόμαστε:

- φαγητό
- **προστασία**
- αγάπη.

Όλοι οι άνθρωποι μπορούν
να γίνουν σπουδαίοι.

Η αγάπη,

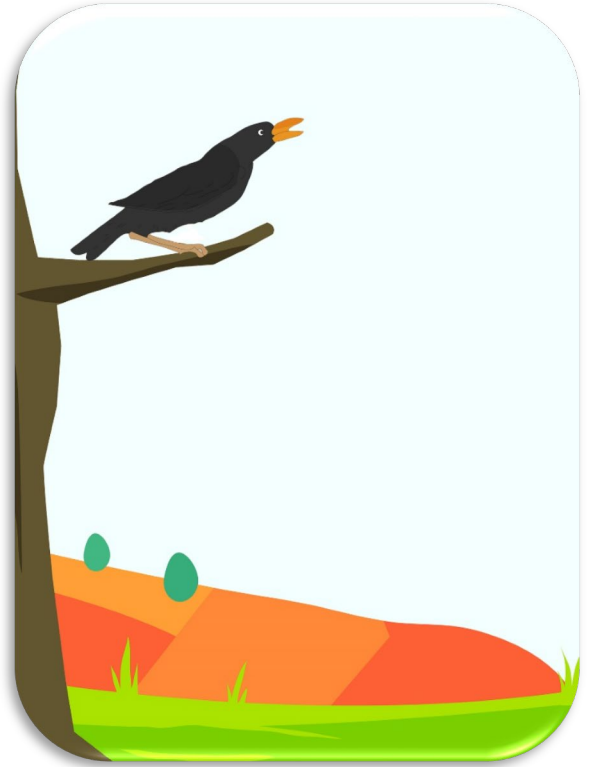
η **καλοσύνη**

και οι **γνώσεις** μπορούν
να μας κάνουν σπουδαίους.

Ο κότσυφας που διψούσε

Μια φορά κι έναν καιρό,
 ένας κότσυφας ζούσε στο δάσος.
 Μια μέρα
 ο κότσυφας διψούσε πολύ.
 Έψαχνε για νερό,
 αλλά δεν έβρισκε πουθενά.
 Τότε,
 πέταξε στην κορυφή ενός δέντρου,
 κοίταξε μακριά
 και είδε έναν κήπο.
 Ο κότσυφας σκέφτηκε
 ότι εκεί θα έβρισκε νερό.

Μόλις ο κότσυφας έφτασε στον κήπο,
 είδε ένα **πιθάρι** με νερό.
 Όμως,
 το νερό ήταν λίγο.
 Ο κότσυφας προσπάθησε να πιει,
 αλλά δεν μπορούσε.

Μια πάπια είδε τον κότσυφα
και του είπε
ότι δεν θα τα καταφέρει,
γιατί το νερό ήταν λίγο.
Ο κότσυφας άκουσε την πάπια,
αλλά δεν της απάντησε.
Αργότερα,
μια χήνα είδε τον κότσυφα
και του είπε το ίδιο.
Ο κότσυφας άκουσε τη χήνα,
αλλά δεν της απάντησε.

Ο κότσυφας σταμάτησε
να προσπαθεί,
για να σκεφτεί
τι θα κάνει.
Τότε,
σκέφτηκε μία ιδέα.
Ο κότσυφας άρχισε
να μαζεύει πετρούλες
και να τις ρίχνει μέσα στο πιθάρι.
Το νερό ανέβαινε σιγά σιγά
και έφτασε πάνω πάνω στο πιθάρι.

Τότε,
ο κότσυφας έβαλε το **ράμφος** του
και ήπие νερό
και ξεδίψασε.
Μετά,
είπε στην πάπια και στη χήνα
ότι δεν τους απαντούσε,
γιατί ήθελε
πρώτα να προσπαθήσει
για να τα καταφέρει.

ΑΣΚΗΣΗ 1

Ποιος ήταν ο σπουδαίος στην ιστορία;
Κύκλωσε το σωστό.

ο κότσυφας η πάπια η χήνα

Συζητάμε στην τάξη μας
την απάντησή μας.

ΑΣΚΗΣΗ 2

Ας παίξουμε μαζί την ιστορία με τον κότσυφα!

Ο δάσκαλος ή η δασκάλα σου θα σηκώσει όρθια τρία παιδιά.

Το ένα παιδί θα είναι ο κότσυφας,

το άλλο θα είναι η πάπια

και το τρίτο παιδί θα είναι η χήνα.

Τώρα, είμαστε έτοιμοι

να παρακολουθήσουμε τα τρία παιδιά

να παίζουν την ιστορία με τον κότσυφα.

Στην Ενότητα αυτή
θα μάθουμε:

- για τα **χαρίσματα**
που δίνει ο Θεός στους ανθρώπους
- για τη γιορτή των Θεοφανίων στην Ελλάδα
- για το Μυστήριο της Βάπτισης.

Χάρισμα είναι κάτι
που χαρίζεται σε κάποιον.

Παράδειγμα:

- ένα δώρο
- Το μολύβι μου το έδωσα,
χάρισμα στην αδελφή μου.
- ένα ταλέντο,
δηλαδή κάτι που κάποιος
μπορεί να κάνει πολύ καλά.
- Ο Θεός μου έδωσε το χάρισμα
να τραγουδάω όμορφα.

1. Όλοι έχουν χαρίσματα

**Τα ονόματά μας,
τα χαρίσματά μας**

Όλοι οι άνθρωποι έχουμε ένα όνομα.
Κάποιοι από εμάς
έχουμε το όνομα ενός Αγίου.

Είναι καλό να μάθουμε πληροφορίες
για τον Άγιο
που έχουμε το όνομά του.

Άγιοι της Εκκλησίας

2. Αφηγήσεις από συναξάρια

Ιστορία για τον Άγιο Γεώργιο

Ο Άγιος Γεώργιος γεννήθηκε στη **Μικρά Ασία**.
Ο πατέρας του Αγίου Γεωργίου είχε πεθάνει,
όταν ο Άγιος Γεώργιος ήταν μικρό παιδί.
Η μητέρα του Αγίου Γεωργίου ήταν **χριστιανή**
και τον μεγάλωσε με μεγάλη φροντίδα.
Όταν ο Άγιος Γεώργιος μεγάλωσε,
πήγε στον στρατό,
ελευθέρωσε **αιχμαλώτους**
και προστάτευε τους φτωχούς.

Συναξάρια είναι τα βιβλία
που έχουν ιστορίες
από τη ζωή των Αγίων.

Αιχμάλωτος είναι ο άνθρωπος
που τον κρατάει ο εχθρός,
όταν γίνεται πόλεμος.

Κάποτε
ο αυτοκράτορας έδωσε διαταγή
στον Άγιο Γεώργιο:

- να πιάσει χριστιανούς
- να τους βάλει φυλακή
- να τους **βασανίσει**.

Ο Άγιος Γεώργιος αρνήθηκε
και είπε ότι πιστεύει στον Χριστό.
Για τον λόγο αυτό,
ο αυτοκράτορας έδωσε διαταγή
και βασάνισαν τον Άγιο Γεώργιο.
Όμως, αυτός άντεχε
χωρίς να παραπονιέται.
Τελικά,
ο **αυτοκράτορας** έδωσε διαταγή
και σκότωσαν τον Άγιο Γεώργιο.

Ο Άγιος Γεώργιος

Ιστορία για την Αγία Αικατερίνη

Η Αγία Αικατερίνη ήταν **αρχοντοπούλα**,
όμορφη και **μορφωμένη**.

Έγινε χριστιανή,

όταν ήταν πολύ νέα.

Όταν ο αυτοκράτορας έδωσε διαταγή
οι άνθρωποι να μην πιστεύουν στον Χριστό,
η Αγία Αικατερίνη αρνήθηκε να το κάνει.

Έτσι,

ο αυτοκράτορας έδωσε διαταγή
και αφού βασάνισαν την Αγία Αικατερίνη,
τη σκότωσαν.

Η Αγία Αικατερίνη

Ιστορία για τον Άγιο Δημήτριο

Ο Άγιος Δημήτριος ζούσε στη **Θεσσαλονίκη**.

Ήταν σπουδαίος **στρατιωτικός**,
δίκαιος και **τίμιος** άνθρωπος.

Ο αυτοκράτορας έβλεπε
ότι ο Άγιος Δημήτριος **ήταν ικανός**
και τον έκανε **στρατηγό**.

Όταν ο Άγιος Δημήτριος έγινε χριστιανός,
μιλούσε στους ανθρώπους
για τον Χριστό.

Ο Άγιος Δημήτριος

Όταν ο αυτοκράτορας το έμαθε,
έδωσε διαταγή
να πιάσουν τον Άγιο Δημήτριο
και να τον βάλουν φυλακή.
Στη φυλακή ο Άγιος Δημήτριος
βοήθησε **κρυφά** έναν φίλο του.
Ο φίλος του πίστεψε στον Χριστό.
Όταν το έμαθε ο αυτοκράτορας,
θύμωσε και διέταξε
να σκοτώσουν τον Άγιο Δημήτριο
και τον φίλο του.

Ο Άγιος Δημήτριος

Ο Ναός του Αγίου Δημητρίου στη Θεσσαλονίκη

Στη Θεσσαλονίκη
υπάρχει ο ναός
του Αγίου Δημητρίου,
που είναι ο προστάτης
της Θεσσαλονίκης.
Στον ναό
υπάρχουν τα **λείψανα**
του Αγίου Δημητρίου.

Ο Ναός του Αγίου Δημητρίου
στη Θεσσαλονίκη

Λείψανα είναι ό,τι έχει απομείνει
από το νεκρό σώμα ενός αγίου.

3. Ο ένας συμπληρώνει τον άλλο με τα χαρίσματά του

Όλοι οι άνθρωποι δεν έχουν τα ίδια **χαρίσματα**. Κάποιος είναι καλός σε μερικά πράγματα και κάποιος άλλος σε άλλα.

Έτσι, ο ένας άνθρωπος συμπληρώνει τον άλλο με τα χαρίσματά του.

Μέσα σε μια τάξη, όλα τα παιδιά έχουν χαρίσματα.

Παράδειγμα:

- Ένα παιδί ζωγραφίζει ωραία
- Ένα άλλο παιδί τραγουδάει ωραία
- Ένα άλλο παιδί παίζει κιθάρα

Ο Θεός έδωσε χαρίσματα σε όλους.

ΑΣΚΗΣΗ 1

Γράφουμε σε ένα χαρτάκι
το χάρισμά μας,
δηλαδή, αυτό που κάνουμε πολύ καλά.
Μετά, το κολλάμε στον τοίχο της τάξης μας.

4. Αποδεχόμαστε το διαφορετικό

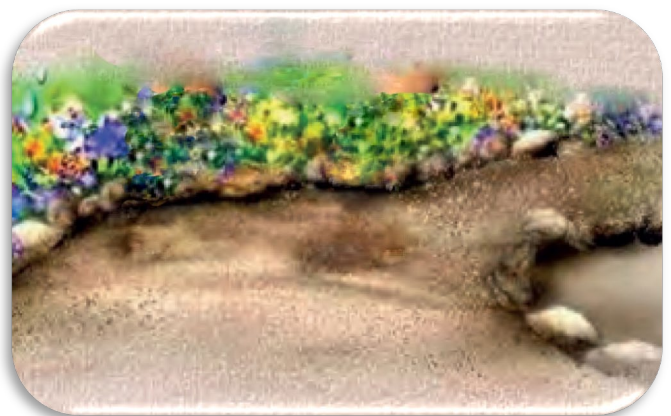
Ένα παραμύθι από την Κίνα:
Το **ραγισμένο** δοχείο

Ραγισμένο είναι το δοχείο
που έχει ένα μικρό σπάσιμο.

Μια φορά και έναν καιρό,
ένας **υπηρέτης** δούλευε
σε ένα πλούσιο σπίτι.
Κάθε μέρα
ο υπηρέτης έπρεπε
να **φέρνει νερό από τη βρύση**.
Ο υπηρέτης κρατούσε
ένα ξύλο στους ώμους του.
Στις άκρες του ξύλου
υπήρχαν δύο δοχεία.
Το ένα δοχείο ήταν ραγισμένο.
Έτσι, ο υπηρέτης έφερνε το ένα δοχείο γεμάτο
και το ραγισμένο δοχείο γεμάτο μέχρι τη μέση.

Το γεμάτο δοχείο ήταν χαρούμενο,
επειδή είχε πολύ νερό.
Το ραγισμένο δοχείο ήταν λυπημένο,
επειδή είχε λίγο νερό.
Το ραγισμένο δοχείο ζητούσε συγνώμη
από τον υπηρέτη,
επειδή έχανε νερό.
Ο υπηρέτης, για να **παρηγορήσει**
το ραγισμένο δοχείο,
του είπε να κοιτάζει τα όμορφα λουλούδια
που είχε ο δρόμος.

Το ραγισμένο δοχείο κοίταζε τα λουλούδια,
που είχε ο δρόμος
και ένιωθε χαρούμενο.

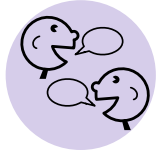
Όμως,
όταν έφτασαν σπίτι,
ήταν πάλι λυπημένο.

Τότε,
ο υπηρέτης είπε στο ραγισμένο δοχείο
ότι τα λουλούδια υπάρχουν
μόνο από τη μία μεριά του δρόμου,
επειδή εκείνος τα φύτεψε
και το ραγισμένο δοχείο τα πότιζε.
Τα πότιζε με το νερό που έχανε
και αυτό έπεφτε πάνω τους.

Έτσι,
ο υπηρέτης έκοβε τα λουλούδια
και τα έβαζε στα βάζα του πλούσιου σπιτιού,
για να είναι το σπίτι όμορφο.
Αν το ραγισμένο δοχείο δεν έχανε νερό,
το πλούσιο σπίτι δε θα ήταν στολισμένο.

Συζητάμε στην τάξη μας
το παραμύθι από την **Κίνα**.

ΑΣΚΗΣΗ 1

Ζωγράφισε σε ένα χαρτί
τον δρόμο με τα λουλούδια
που περιγράφει το παραμύθι από την Κίνα.
Κόλλησε τη ζωγραφιά σου
στον τοίχο της τάξης σου.

5. Τα χαρίσματα στη ζωή της Εκκλησίας

Η παραβολή των τάλαντων

Ένα αφεντικό έδωσε
στους τρεις εργάτες του τάλαντα,
επειδή θα πήγαινε ένα ταξίδι.
Στον πρώτο εργάτη
το αφεντικό έδωσε πέντε τάλαντα.
Ο εργάτης δούλεψε πολύ
και τα πέντε τάλαντα τα έκανε δέκα.
Στον δεύτερο εργάτη
το αφεντικό έδωσε δύο τάλαντα.
Ο εργάτης δούλεψε
και τα δύο τάλαντα τα έκανε τέσσερα.
Στον τρίτο εργάτη
το αφεντικό έδωσε ένα τάλαντο.
Ο εργάτης δε δούλεψε
και φύλαξε το τάλαντο.

Όταν το αφεντικό γύρισε,
ο πρώτος εργάτης του έδωσε δέκα τάλαντα,
ο δεύτερος εργάτης του έδωσε τέσσερα τάλαντα
και ο τρίτος εργάτης του έδωσε το ένα τάλαντο.
Το αφεντικό είπε μπράβο στους δύο εργάτες,
επειδή δούλεψαν και κέρδισαν τάλαντα.
Όμως,
στον τρίτο εργάτη φώναξε,
επειδή ήταν **τεμπέλης** και δε δούλεψε.
Οι δύο εργάτες δούλεψαν
και χρησιμοποίησαν τα χαρίσματά τους,
για να κερδίσουν τάλαντα.
Όμως,
ο τρίτος εργάτης δε δούλεψε
και δε χρησιμοποίησε τα χαρίσματά του.
Έτσι, δε κέρδισε τίποτα.

Τάλαντο

Παλιά
οι άνθρωποι χρησιμοποιούσαν
το **τάλαντο** για νόμισμα,
όπως εμείς χρησιμοποιούμε
το ευρώ.

Η Παραβολή των τάλαντων

Τα χαρίσματα του Αγίου Πνεύματος

Ο Θεός έχει τρία πρόσωπα:

- Πατέρας
- Υιός (Χριστός)
- Άγιο Πνεύμα.

Ο Θεός δίνει χαρίσματα στους ανθρώπους με το τρίτο του πρόσωπο, δηλαδή, με το Άγιο Πνεύμα.

6. Η γιορτή των Θεοφανίων

Η Βάφτιση του Ιησού

Ο **Ιωάννης ο Βαπτιστής** μιλούσε για τον Χριστό και βάφτιζε τους ανθρώπους στον **Ιορδάνη ποταμό**.

Ο Ιησούς ήθελε

να τον βαφτίσει ο Ιωάννης ο Βαπτιστής.

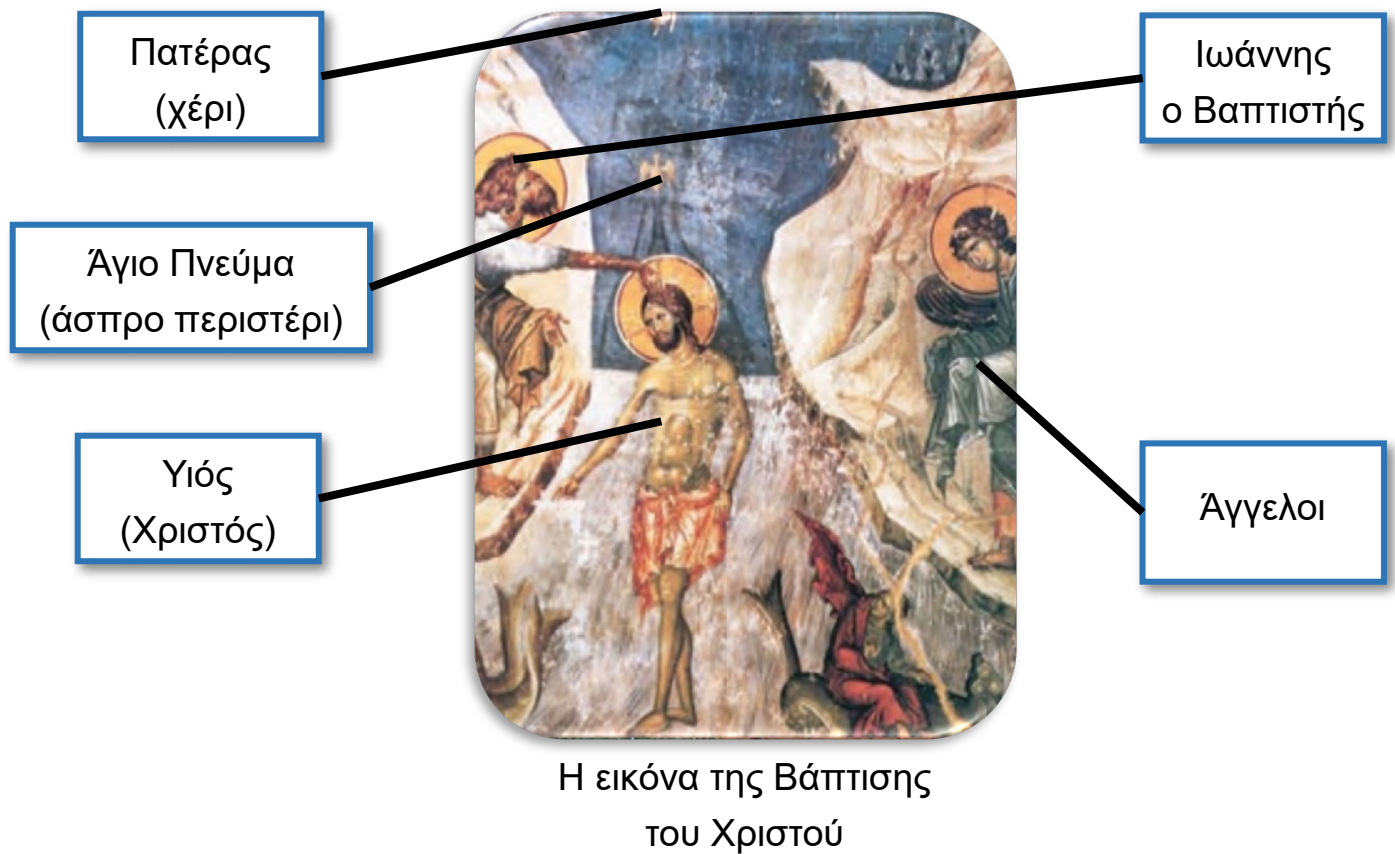
Όταν ο Ιωάννης ο Βαπτιστής είδε τον Χριστό, δεν ήθελε να τον βαφτίσει, επειδή ήταν ο Υιός του Θεού.

Ο Χριστός εξήγησε στον Ιωάννη ότι έπρεπε να τον βαφτίσει, γιατί αυτό ήθελε ο Θεός.

Τότε,

ο Ιωάννης ο Βαπτιστής βάφτισε τον Χριστό.

Τα **Θεοφάνια** είναι μια μεγάλη γιορτή των χριστιανών. Οι χριστιανοί γιορτάζουν τη Βάφτιση του Χριστού.

Διαβάζουμε την εικόνα της Βάπτισης του Χριστού

Στην εικόνα της Βάπτισης του Χριστού βλέπουμε τα τρία πρόσωπα του Θεού:

- τον Πατέρα
- τον Υιό (Χριστό)
- το Άγιο Πνεύμα.

Ακόμα,
βλέπουμε τον Ιωάννη τον Βαπτιστή που έχει το χέρι του στο κεφάλι του Χριστού. Ο Ιωάννης ο Βαπτιστής κοιτάζει το χέρι του Θεού και το Άγιο Πνεύμα. Οι άγγελοι βλέπουν τη Βάπτιση του Χριστού.

Η γιορτή των Φώτων

Η **Εκκλησία** γιορτάζει τη Βάπτιση του Χριστού, δηλαδή, τα Θεοφάνια στις 6 Ιανουαρίου. Τα Θεοφάνια λέγονται έτσι γιατί φάνηκε ο Θεός. Στην Ελλάδα τα Θεοφάνια λέγονται και Φώτα, επειδή οι πρώτοι χριστιανοί κρατούσαν αναμμένες λαμπάδες που φώτιζαν, όταν βαφτίζονταν.

Η Βάπτιση του Χριστού

Έθιμα των Θεοφανίων στην Ελλάδα

Αγιασμός των σπιτιών

Την **παραμονή** των Θεοφανίων ο ιερέας περνάει από τα σπίτια, για να κάνει **αγιασμό**. Ο ιερέας κρατάει τον σταυρό, ένα μπουλ με νερό και ένα κλωνάρι βασιλικού και ραντίζει τα σπίτια για να μην συμβούν κακά πράγματα στους ανθρώπους του σπιτιού.

Παραμονή είναι μια μέρα πριν γίνει κάτι.

Παράδειγμα:

Η παραμονή των Χριστουγέννων είναι 1 μέρα πριν από τα Χριστούγεννα.

Αγιασμός των νερών

Τη μέρα των Θεοφανίων
μετά τη **Θεία Λειτουργία**
γίνεται ο Μεγάλος Αγιασμός.
Ο Μεγάλος Αγιασμός
γίνεται έξω από τον ναό.

Μπορεί να γίνει
στην αυλή του ναού
ή μπορεί να γίνει:

- σε θάλασσα
- σε ποτάμι
- σε λίμνη.

Το πιάσιμο του Σταυρού

Ο ιερέας ψέλνει
και ρίχνει τον Σταυρό
στο νερό
Σε μερικά μέρη
οι πιστοί αφήνουν περιστέρια
να πετάξουν στον ουρανό.
Οι άνθρωποι πέφτουν στο νερό,
για να πιάσουν τον Σταυρό.
Οι καμπάνες χτυπούν χαρούμενα.
Σε μερικά μέρη
που ο αγιασμός γίνεται στη θάλασσα
υπάρχουν βάρκες που είναι στολισμένες
με σημαίες.
Οι **σειρήνες** των πλοίων ακούγονται δυνατά.

Ο Αγιασμός των Υδάτων

Οι άνθρωποι παίρνουν τον αγιασμό
από την εκκλησία
και πίνουν τρεις γουλιές.

Μετά, ραντίζουν με τον αγιασμό:

- το σπίτι τους
- το αυτοκίνητό τους
- τα δέντρα τους
- τα χωράφια τους
- τα ζώα τους.

ΑΣΚΗΣΗ 1

Α. Διάβασε το έθιμο «γιάλα – γιάλα»
από την Ερμιόνη.

Την παραμονή των Θεοφανίων
οι νέοι στολίζουν τις βάρκες στο λιμάνι
με κλαδιά από **φοίνικες**.

Τη νύχτα
οι νέοι φοράνε **παραδοσιακές στολές**,
πηγαίνουν από σπίτι σε σπίτι
και τραγουδάνε.

Οι οικοδεσπότες δίνουν στους νέους κεράσματα.

Τη μέρα των Θεοφανίων
οι νέοι πάνε στο λιμάνι,
ανεβαίνουν στις στολισμένες βάρκες
και τις κουνάνε δυνατά.

Μετά τραγουδάνε ένα τραγούδι
που λέγεται «γιάλα – γιάλα»
μέχρι να ξεκινήσει ο Μεγάλος Αγιασμός.

Τότε,
οι νέοι πέφτουν στη θάλασσα
για να πιάσουν τον Σταυρό
και την εικόνα της Παναγίας,
που ο ιερέας τα έχει ρίξει μέσα στη θάλασσα.

Β. Γράψε στο τετράδιό σου ένα έθιμο των Θεοφανίων από μια περιοχή της Ελλάδας.

Γ. Συζητάμε στην τάξη τα έθιμα των Θεοφανίων στην Ελλάδα.

ΑΣΚΗΣΗ 2

Α. Την παραμονή των Θεοφανίων πολλά παιδιά πηγαίνουν στα σπίτια και τραγουδάνε κάλαντα για τα Θεοφάνια. Διάβασε τα κάλαντα των Θεοφανίων.

Σήμερα τα Φώτα κι ο φωτισμός
η χαρά μεγάλη και ο αγιασμός.
Κάτω στον Ιορδάνη, τον ποταμό,
κάθεται η κυρά μας, η Παναγιά.
Όργανο βαστάει, κερί κρατεί
και τον Άι Γιάννη παρακαλεί:
Άι Γιάννη, αφέντη και βαπτιστή,
βάπτισε και εμένα Θεού παιδί.
Να ανεβώ επάνω στον ουρανό,
να μαζέψω ρόδα και λίκανο.
Καλημέρα! Καλημέρα!
Καλή σου μέρα, αφέντη, με την κυρά!

Β. Γράψε στο τετράδιό σου κάλαντα των Θεοφανίων από μια περιοχή της Ελλάδας.

Γ. Τραγουδάμε στην τάξη τα κάλαντα των Θεοφανίων.

7. Ένα παιδί βαφτίζεται

Το **Μυστήριο** της Βάπτισης

Στην αρχή

ο ιερέας, ο νονός και το παιδί στέκονται κοντά στην πόρτα της εκκλησίας.

Ο ιερέας διαβάζει ευχές για το παιδί.

Ο νονός λέει μια προσευχή που λέγεται «**Πιστεύω**».

Μυστήρια λέγονται

οι δραστηριότητες (τελετές) που γίνονται στην εκκλησία και ο ιερέας λέει ευχές.

Παράδειγμα:

Ο γάμος είναι ένα μυστήριο.

Η βάπτισμα είναι ένα μυστήριο.

Μετά,

όλοι πηγαίνουν γύρω από **την κολυμβήθρα** που είναι στη μέση της εκκλησίας.

Η κολυμβήθρα έχει μέσα νερό.

Ο ιερέας κάνει τον σταυρό 3 φορές στο νερό για να **το ευλογήσει**.

Μετά ευλογεί και το λάδι.

Ο ιερέας κι ο νονός βάζουν λάδι στο σώμα του παιδιού.

Ο ιερέας βάζει το παιδί 3 φορές μέσα στην κολυμβήθρα

και λέει το όνομα του παιδιού.

Ο ιερέας δίνει το μωρό στον νονό του και εκείνος το κρατάει στην αγκαλιά του.

Ύστερα,
γίνεται ένα άλλο Μυστήριο
που λέγεται Χρίσμα.
Δηλαδή, ο ιερέας λέει ευχές
και βάζει στο σώμα του παιδιού **Άγιο Μύρο**:

- στο μέτωπο
- στο στήθος
- στα χέρια
- στα πόδια.

Μετά, κόβει λίγες τρίχες
από τα μαλλιά του παιδιού
με ψαλιδάκι.

Ο νονός ντύνει το παιδί
και του βάζει έναν χρυσό σταυρό.

Στο τέλος,
ο ιερέας, ο νονός, οι γονείς και το παιδί
στέκονται όρθιοι γύρω από την κολυμβήθρα.
Ο ιερέας λέει και άλλες ευχές
για το παιδί.

Όταν το μυστήριο τελειώσει,
όλοι παίρνουν μπομπονιέρα και γλυκό.
Λένε στους γονείς: Να σας ζήσει.
Λένε στον νονό: Πάντα άξιος!
Έτσι, το παιδί γίνεται **χριστιανός**.

Χριστιανός είναι ο άνθρωπος
που πιστεύει στον Χριστό.

Μαθαίνουμε περισσότερα πράγματα για τους χριστιανούς.

Υπάρχουν 3 ομάδες χριστιανών.

Ορθόδοξοι

Οι χριστιανοί
που βαπτίζονται
σε κολυμβήθρα.

Καθολικοί

Οι χριστιανοί
που βαπτίζονται
με λίγο νερό στο κεφάλι τους.

Προτεστάντες

Οι χριστιανοί
που βαπτίζονται,
όταν γίνουν μεγάλοι.

ΑΣΚΗΣΗ 1

Σε κάποια μέρη της γης
η βάπτιση δε γίνεται σε εκκλησία.

Ένωσε με μια γραμμή
κάθε εικόνα με τη σωστή πρόταση.

Η εικόνα δείχνει μια βάπτιση στην **Αφρική**. • •

Η εικόνα δείχνει μια βάπτιση στην **Ελλάδα**. • •

Συζητάμε στην τάξη
τις διαφορές στις δύο εικόνες.

ΑΣΚΗΣΗ 2

Γράψε τις λέξεις της παρένθεσης
στα κενά των προτάσεων
που ταιριάζουν.

(Άγιο Μύρο, Πιστεύω, ζήσει, χριστιανός, κολυμβήθρα)

- Ο νονός λέει το
- Ο ιερέας βουτάει το παιδί στην
- Ο ιερέας σταυρώνει το παιδί με
- Μετά τη βάφτιση το παιδί είναι
- Οι **καλεσμένοι** λένε στους γονείς: Να σας.....

ΑΣΚΗΣΗ 3

Γράψε κάτω από τις εικόνες
τους αριθμούς 1,2,3 και 4
για να δείξεις τη σωστή σειρά
που έγιναν τα γεγονότα.

ΑΣΚΗΣΗ 4

Διάβασε κάθε ερώτηση
και κύκλωσε τη σωστή απάντηση.

Στην Ελλάδα η βάφτιση γίνεται

- A) στο σπίτι
- B) στην εκκλησία
- Γ) στο γήπεδο

Ιερέας είναι

- A) ο δάσκαλος
- B) ο νονός
- Γ) ο παπάς

Ο νονός φοράει στο παιδί

- A) έναν χρυσό σταυρό
- B) ένα χρυσό σκουλαρίκι
- Γ) ένα χρυσό δαχτυλίδι

Ο ιερέας βουτά το παιδί στην κολυμβήθρα

- A) μία φορά
- B) τρεις φορές
- Γ) πέντε φορές

Στην Ενότητα αυτή

θα μάθουμε:

- για την ανάγκη που νιώθουν κάποιοι άνθρωποι να ταξιδέψουν
- για ταξίδια που γίνονται σε ιερούς τόπους.

1. Το ταξίδι της ζωής μας

Το μαύρο ψαράκι (περίληψη)

Συγγραφέας: Σαμάντ Μπεχρανγκί

Μια φορά κι έναν καιρό,
ένα μαύρο ψαράκι ζούσε με τη μαμά του
σε ένα ποτάμι.

Το μαύρο ψαράκι αποφάσισε
να πάει να δει
πού τελειώνει το ποτάμι
και να γνωρίσει άλλους τόπους.

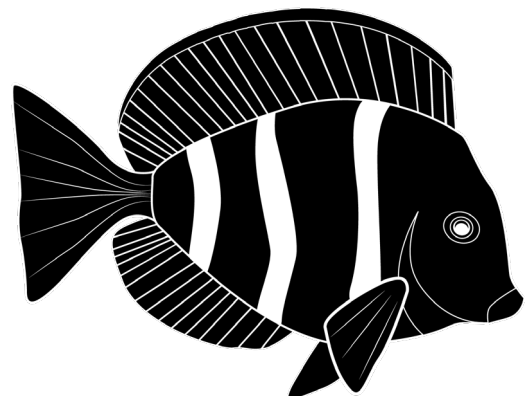
Όμως,
η μαμά του δεν ήθελε
να φύγει το ψαράκι.

Όταν είπε στους φίλους του
ότι θα φύγει,
αυτοί το αποχαιρέτησαν
με αγάπη.

Στο ταξίδι
το μαύρο ψαράκι συνάντησε
καλά και κακά ψαράκια,
έζησε πολλές περιπέτειες
και έμαθε πολλά πράγματα
μέχρι να φτάσει στο τέλος του ποταμού,
εκεί που αρχίζει η θάλασσα.

Σαμάντ Μπεχρανγκί

Το μαύρο ψαράκι

Το μεγάλο ταξίδι του Μελένιου (περίληψη) Συγγραφέας: Ευγενία Φακίνου

Ο Μελένιος είναι ένα ντενεκεδάκι
και ζει μαζί με άλλα ντενεκεδάκια
κλεισμένος σε μια σκοτεινή αποθήκη.
Μια μέρα
ο Μελένιος μαθαίνει
ότι υπάρχει μια πόλη,
όπου τα ντενεκεδάκια ζουν ελεύθερα.
Την πόλη αυτή τη λένε Ντενεκεδούπολη.

Έτσι,
ο Μελένιος θέλει
να φύγει από την αποθήκη.
Το ταξίδι για την Ντενεκεδούπολη έχει κινδύνους.
Στο ταξίδι αυτό ο Μελένιος
θα δει νέες πόλεις,
θα φοβηθεί,
θα νιώσει μόνος,
αλλά θα φτάσει δυνατός στην Ντενεκεδούπολη.

ΑΣΚΗΣΗ 1

Διηγήσου στην τάξη σου
ένα ταξίδι που έκανες.

Σκέψου

και πες:

- Πού πήγες;
- Πότε πήγες;
- Πώς πήγες;
- Με ποιους πήγες;
- Σου άρεσε;
- Τι σου άρεσε;
- Υπάρχει κάτι
που δεν σου άρεσε στο ταξίδι;

ΑΣΚΗΣΗ 2

Γράψε στο τετράδιο σου
μια λίστα με πράγματα
που θα πάρεις μαζί σου
σε ένα ταξίδι.

ΑΣΚΗΣΗ 3

Γράψε μία ευχή,
που λέμε σε κάποιον
που θα πάει ταξίδι.

.....

.....

Συζητάμε στην τάξη,
γιατί κάνουμε ταξίδια.

2. Ταξίδια με έναν σπουδαίο σκοπό

Ταξίδια από την Παλαιά Διαθήκη

Το ταξίδι των Ισραηλιτών
προς τη Γη της Επαγγελίας.

Ο Μωυσής και ο αδελφός του Ααρών
πήγαν στον Φαραώ,
τον βασιλιά της Αιγύπτου,
και του ζήτησαν
να αφήσει τους Ισραηλίτες
να φύγουν από την Αίγυπτο.
Ο Φαραώ δεν άφησε τους Ισραηλίτες
να φύγουν.

Θύμωσε πολύ
και, για να τους τιμωρήσει,
τους έβαλε
να δουλεύουν περισσότερο.
Τότε,
πολλές καταστροφές έγιναν στην Αίγυπτο.

Παράδειγμα:

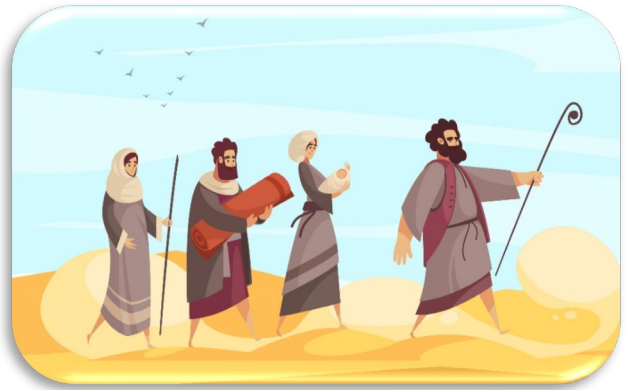
Φωτιές έπεσαν από τον ουρανό
και τα χωράφια κάηκαν.
Οι άνθρωποι και τα ζώα πέθαιναν
από αρρώστιες.

Οι καταστροφές αυτές
λέγονται «οι 10 πληγές του Φαραώ».

Η Γη της Επαγγελίας ήταν
ένα εύφορο μέρος,
όπου ο Θεός
θα προστάτευε
τους Ισραηλίτες
από τους εχθρούς τους.

Έτσι,
ο Φαραώ άφησε τους Ισραηλίτες
να φύγουν από την Αίγυπτο.
Οι Ισραηλίτες πήραν τα πράγματά τους
και τα ζώα τους,
ακολούθησαν τον Μωυσή και τον Ααρών
και ξεκίνησαν για τη Γη της Επαγγελίας.
Ο Θεός οδηγούσε τον Μωυσή και τον Ααρών
για να ακολουθούν τον σωστό δρόμο.

Οι Ισραηλίτες φεύγουν
από την Αίγυπτο

Όμως,
ο Φαραώ μετάνιωσε
που άφησε τους Ισραηλίτες
να φύγουν από την Αίγυπτο.
Πήρε τους στρατιώτες του
και κυνήγησε τους Ισραηλίτες.
Οι Ισραηλίτες είδαν τον Φαραώ
με τους στρατιώτες του,
φοβήθηκαν και φώναζαν στον Μωυσή
ότι ο Φαραώ θα τους σκοτώσει.

Ο Φαραώ κυνηγάει
τους Ισραηλίτες

Ο Μωυσής τους απαντούσε
ότι ο Θεός τους προστατεύει
και θα τους βοηθήσει.
Οι Ισραηλίτες καθώς προχωρούσαν
βρέθηκαν μπροστά σε μια θάλασσα.
Τότε,
ο Μωυσής χτύπησε με το **ραβδί** του
και με τη βοήθεια του Θεού
άνοιξε δρόμο μέσα στη θάλασσα,
για να περάσουν.
Μετά,
ο δρόμος ξαναέγινε θάλασσα
και ο Φαραώ με τους Αιγυπτίους πνίγηκαν.

Ο Μωυσής ανοίγει δρόμο
μέσα στη θάλασσα

Έτσι,
οι Ισραηλίτες σώθηκαν.
Στον δρόμο για τη Γη της Επαγγελίας
οι Ισραηλίτες δεν είχαν φαγητό και πεινούσαν.
Ζητούσαν από τον Μωυσή φαγητό.
Ο Μωυσής προσευχήθηκε στον Θεό
και ο Θεός του είπε
ότι θα τους στείλει φαγητό.
Το βράδυ
ο Θεός έστειλε πολλά πουλιά.
Οι Ισραηλίτες τα έπιασαν,
τα έψησαν και τα έφαγαν.

Ο Μωυσής προσεύχεται
στον Θεό

Την άλλη μέρα το πρωί
ο Θεός έριξε ψωμί από τον ουρανό,
για να φάνε οι Ισραηλίτες.
Το ψωμί αυτό λέγεται μάννα.
Μια άλλη μέρα
οι Ισραηλίτες διψούσαν και δεν είχαν νερό.
Ζήτησαν από τον Μωυσή νερό.
Πάλι ο Μωυσής προσευχήθηκε στον Θεό
κι ο Θεός του είπε
να πάρει το ραβδί του
και να χτυπήσει έναν βράχο.
Ο Μωυσής χτύπησε τον βράχο
με το ραβδί του
και ο βράχος έβγαλε νερό.
Έτσι,
οι Ισραηλίτες ήπιαν νερό
και ξεδίψασαν.

Οι Ισραηλίτες μαζεύουν
μάννα για να φάνε

Ταξίδια από την Καινή Διαθήκη

Το ταξίδι του Ιησού

Όταν ο Ιησούς έμαθε ότι
ο αυτοκράτορας έπιασε
τον Ιωάννη τον Βαπτιστή,
έφυγε από τη Ναζαρέτ
και πήγε στη Γαλιλαία.

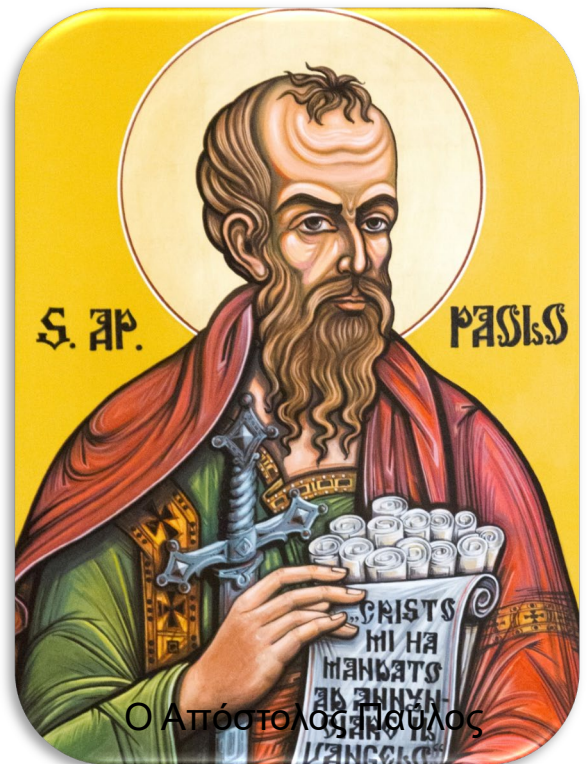

Συζητάμε στην τάξη
πώς ο Ιησούς ταξίδεψε από τη Ναζαρέτ στη Γαλιλαία.

Το ταξίδι του **Αποστόλου Παύλου**

Ο Απόστολος Παύλος έκανε πολλά ταξίδια,
για να μιλήσει στους ανθρώπους
για τον Χριστό.
Πολλοί χριστιανοί έκαναν
και κάνουν ακόμα πολλά ταξίδια,
για να μιλάνε
στους άλλους ανθρώπους για τον Χριστό,
όπως έκανε ο Απόστολος Παύλος.
Αυτοί οι άνθρωποι λέγονται **ιεραπόστολοι**.

Ο Απόστολος Παύλος

Ταξίδια στις μέρες μας

Η Μαριλένα και ο Κωνσταντίνος Μαραγκός
είναι αδέρφια.
Γνώρισαν έναν ιερέα
που ζούσε στην **Ουγκάντα**.
Εκεί,
υπήρχαν τέσσερις εκκλησίες
με σχολείο και **ορφανοτροφείο**.
Έτσι, η Μαριλένα και ο Κωνσταντίνος
αποφάσισαν να ταξιδέψουν στην Ουγκάντα,
για να βοηθήσουν τους ανθρώπους.
Τα ταξίδια στην Ουγκάντα
τα έκαναν με δικά τους χρήματα.

Ορφανοτροφείο είναι το μέρος,
όπου ζουν παιδιά
που δεν έχουν γονείς
για να τα φροντίσουν.

Λίγες μέρες πριν από το ταξίδι τους,
μάζεψαν πράγματα,
όπως μολύβια, στυλό και άλλα.
Ήθελαν να τα δώσουν στα παιδιά
που ζουν στην Ουγκάντα
και που δεν έχουν τέτοια πράγματα.
Όταν έφτασαν εκεί,
τα έδωσαν στα παιδιά.
Εκείνα χάρηκαν πολύ
και τους ευχαρίστησαν.
Η Μαριλένα και ο Κωνσταντίνος κατάλαβαν
ότι τα παιδιά της Ουγκάντα
δεν έχουν τις ίδιες ευκαιρίες
με τα παιδιά της Ελλάδας,
γιατί η χώρα τους είναι φτωχή.

A. Συζητάμε στην τάξη
πώς ζουν τα παιδιά σε μια φτωχή χώρα.

B. Συζητάμε στην τάξη
ποιες ανάγκες έχουν τα παιδιά
που ζουν σε μια φτωχή χώρα.

Γ. Συζητάμε στην τάξη
πώς μπορούμε
να βοηθήσουμε τα παιδιά
που ζουν σε μια φτωχή χώρα.

3. Προσκυνήματα των χριστιανών

Προσκυνήματα στην Ελλάδα

Άγιον Όρος

Το Άγιον Όρος βρίσκεται στη Χαλκιδική, στη Μακεδονία.

Στο Άγιον Όρος υπάρχουν πολλά μοναστήρια. Κάθε μοναστήρι έχει τη δική του εκκλησία.

Στο Άγιον Όρος οι επισκέπτες βλέπουν:

- το όμορφο τοπίο
- τα μοναστήρια
- τις τοιχογραφίες
- άλλα αντικείμενα, όπως βιβλία, θυμιατά.

Στο Άγιον Όρος ζουν πολλοί μοναχοί. Ο ηγούμενος είναι ο μοναχός, που τον διαλέγουν οι μοναχοί του μοναστηριού για να διοικεί το μοναστήρι.

Προσκύνημα είναι το ταξίδι σε ένα άγιο μέρος.

Οι μοναχοί ζουν στα **κελιά** των μοναστηριών ή μόνοι τους σε **καλύβες**. Κάθε μοναχός προσεύχεται μόνος του στο κελί του ή στον ναό του μοναστηριού. Κάθε Κυριακή ή γιορτή οι μοναχοί του Αγίου Όρους προσεύχονται όλοι μαζί στην ίδια εκκλησία.

Κάθε μοναχός εργάζεται. Η εργασία κάθε μοναχού λέγεται διακόνημα. Παραδείγματα εργασίας ενός μοναχού:

- Ένας μοναχός καλλιεργεί φρούτα.
- Ένας μοναχός μαγειρεύει για τους άλλους μοναχούς.
- Ένας μοναχός ράβει ράσα.
- Ένας μοναχός ζωγραφίζει εικόνες.

Κελί είναι το δωμάτιο των μοναχών σε ένα μοναστήρι.

Μετέωρα

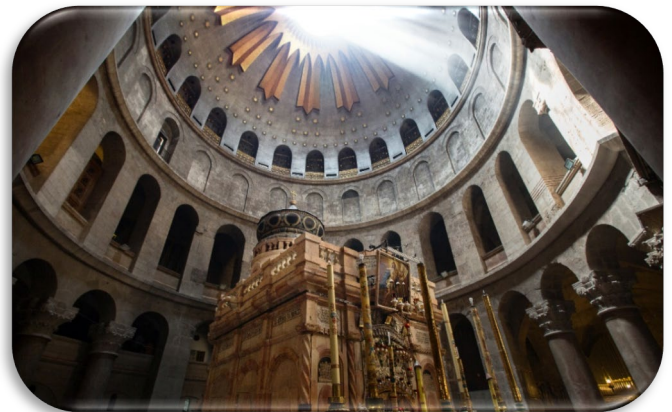
Στη **Θεσσαλία**, κοντά στην πόλη Καλαμπάκα υπάρχουν ψηλοί πέτρινοι βράχοι, οι βράχοι των Μετεώρων. Πριν πολλά χρόνια, πάνω στους βράχους αυτούς, οι μοναχοί έκτισαν μοναστήρια. Στη σημερινή εποχή, μοναχοί μένουν σε 6 μοναστήρια. Πολλοί άνθρωποι επισκέπτονται τα μοναστήρια αυτά.

Προσκυνήματα σε άλλες χώρες

Άγιοι Τόποι

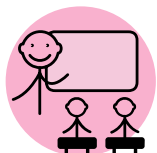
Οι Άγιοι Τόποι είναι τα μέρη, όπου έζησε ο Χριστός και βρίσκονται στην **Παλαιστίνη**. Στους Αγίους Τόπους υπάρχουν πολλοί ναοί και πολλά μοναστήρια. Πολλοί άνθρωποι επισκέπτονται τους Αγίους Τόπους για να **προσκυνήσουν**. Επίσης, πηγαίνουν στα **Ιεροσόλυμα**, **στον Ναό της Ανάστασης**. Εκεί βρίσκεται ο Τάφος του Χριστού.

Ο Ναός της Ανάστασης

Συζητάμε στην τάξη
αν έχουμε πάει προσκύνημα σε κάποιο μοναστήρι.

Αν έχουμε φωτογραφίες από προσκυνήματα,
τις δείχνουμε στην τάξη.

Στην Ενότητα αυτή,

θα μάθουμε:

- για την αγάπη στον Θεό
- για την αγάπη στους ανθρώπους
- για τη ζωή των Αγίων της Εκκλησίας.

1. Ποιος είναι ο χριστιανός άγιος;

Πιστός στην αγάπη του Χριστού

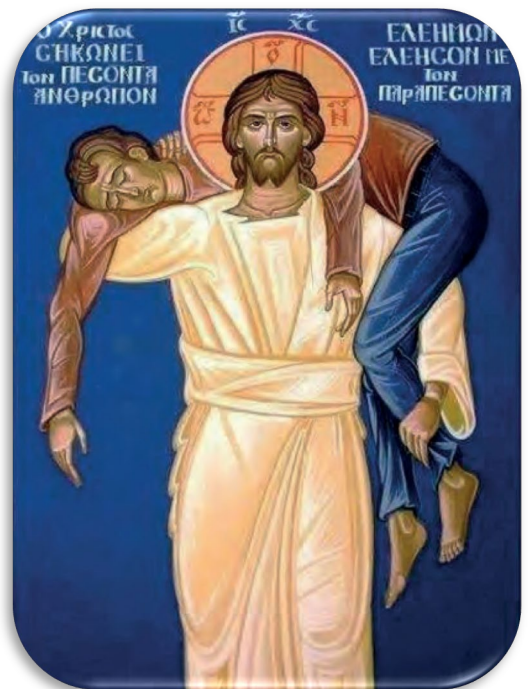
Ο Χριστός είπε στους **μαθητές** του
ότι τους αγαπάει
και τους ζήτησε
να τον πιστεύουν.
Ακόμα,
ο Χριστός ζήτησε από τους μαθητές του
να αγαπάνε ο ένας τον άλλον
και να **τηρούν** τις εντολές του,
δηλαδή, τις συμβουλές και τις οδηγίες του.
Αν οι μαθητές του Χριστού
τηρούν τις **εντολές** του,
αυτοί θα είναι πιστοί
στην αγάπη του Χριστού.

Οι μαθητές του Χριστού

Πολλή αγάπη για τους άλλους ανθρώπους

Η αληθινή αγάπη είναι η παντοτινή αγάπη
που νιώθουμε για τους άλλους ανθρώπους,
ακόμα και όταν μαλώνουμε
ή όταν διαφωνούμε.
Η αληθινή αγάπη νικάει το **μίσος** και την **κακία**.
Ο Χριστός μας έμαθε την αληθινή αγάπη,
για να αγαπάμε τους άλλους ανθρώπους.

Ο Χριστός σηκώνει
τον άνθρωπο που έχει πέσει

Κάποιος ρώτησε τον Χριστό
ποια είναι η πιο σημαντική εντολή.
Ο Χριστός απάντησε
ότι η πιο σημαντική εντολή είναι
ότι ο Θεός είναι Ένας,
και πρέπει να τον αγαπάμε
με όλη μας τη δύναμη.
Η δεύτερη πιο σημαντική εντολή είναι
να αγαπάμε ο ένας τον άλλον.

Ο Ιησούς Χριστός

Σεβασμός και
αγάπη για όλα τα **δημιουργήματα** του Θεού

Ο Άγιος Γεράσιμος και το Λιοντάρι

Ο Άγιος Γεράσιμος αγαπούσε πολύ τον Θεό.
Ο Θεός του είχε δώσει το **χάρισμα**
να πηγαίνουν όλα τα ζώα κοντά του,
χωρίς να τον πειράζουν.
Οι εικόνες
δείχνουν τον Άγιο Γεράσιμο
να έχει κοντά του ένα λιοντάρι,
χωρίς να φοβάται.

Ο Άγιος Γεράσιμος
και το λιοντάρι

Μια μέρα
που ο Άγιος Γεράσιμος περπατούσε
κοντά στον **Ιορδάνη ποταμό**,
συνάντησε ένα άγριο λιοντάρι.
Το λιοντάρι ούρλιαζε,
γιατί πονούσε το πόδι του
και δεν μπορούσε να περπατήσει.
Ο Άγιος Γεράσιμος λυπήθηκε το λιοντάρι,
το πλησίασε και το φρόντισε.

Ο Άγιος Γεράσιμος
και τα ζώα

Αφού ο Άγιος Γεράσιμος
έδεσε το πόδι του λιονταριού,
το έδιωξε.
Αλλά, αυτό δεν έφευγε.
Ακόμα κι όταν έγινε καλά,
ακολουθούσε τον Άγιο Γεράσιμο.
Ο Άγιος Γεράσιμος θαύμασε
τη συμπεριφορά του λιονταριού,
γιατί του έλεγε ευχαριστώ με αυτόν τον τρόπο.
Ο Άγιος Γεράσιμος το κράτησε κοντά του,
το τάιζε και το ονόμασε Ιορδάνη.
Ο Θεός έδωσε το χάρισμα στον Άγιο Γεράσιμο
να επικοινωνεί με τα ζώα
κι αυτά ήταν καλά μαζί του
και τον **υπάκουαν**.

Ο Άγιος Γεράσιμος
και το λιοντάρι

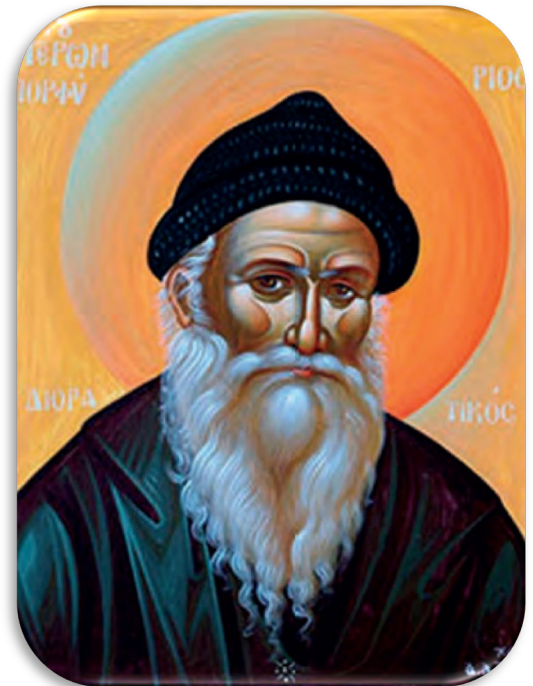
Όταν ο Άγιος Γεράσιμος «κοιμήθηκε»,
το λιοντάρι τον έφαχνε.
Ένας μαθητής του Αγίου Γερασίμου
πήγε το λιοντάρι
στον τάφο του.
Το λιοντάρι δεν έφυγε ποτέ
από τον τάφο του Αγίου Γερασίμου.
Το λιοντάρι ήταν λυπημένο,
σταμάτησε να τρώει
και μετά από μέρες
πέθανε.

Το λιοντάρι

Ο Άγιος Πορφύριος και το Αηδώνι

Μια μέρα
που ο Άγιος Πορφύριος
περπατούσε στο δάσος,
κάθισε σε έναν βράχο.
Δίπλα από τον βράχο
κυλούσε νερό.
Την ώρα που ο Άγιος προσευχόταν,
άκουσε ένα αηδώνι να κελαηδάει.
Τότε,
ο Άγιος σκέφτηκε
να του δώσει νερό να πει.
Ακόμα, σκέφτηκε
ότι τα πουλιά κελαηδούν
για να ευχαριστήσουν τον Θεό
που τα δημιούργησε.

Ο Άγιος Πορφύριος

2. Άγιοι άντρες και γυναίκες της Εκκλησίας μας

Αγία Λυδία

Η Αγία Λυδία έμενε στους **Φιλίππους της Μακεδονίας**.

Ο Απόστολος Παύλος

πήγαινε στους Φιλίππους, για να μιλήσει για τον Θεό.

Η Αγία Λυδία άκουσε τα λόγια του Αποστόλου Παύλου, βαπτίστηκε χριστιανή και ήταν η πρώτη χριστιανή της πρώτης Εκκλησίας της Ελλάδας.

Η Αγία Λυδία

Αββάς Πινούφριος

Ο Πινούφριος ήταν μοναχός, ιερέας και ηγούμενος σε ένα μεγάλο μοναστήρι της Αιγύπτου.

Ο Πινούφριος έγινε γνωστός για τα χαρίσματά του και οι άνθρωποι τον **τιμούσαν**.

Μια μέρα ο Πινούφριος έφυγε.

Πήγε σε ένα άλλο μοναστήρι που δεν τον ήξερε κανείς.

Εκεί,

ο Πινούφριος βοηθούσε έναν κηπουρό.

Τιμώ κάποιον σημαίνει σέβομαι κάποιον.

Τα βράδια
ο Πινούφριος έκανε δουλειές
που οι άλλοι μοναχοί δεν έκαναν.
Τα πρωινά
οι μοναχοί ρωτούσαν
ποιος είχε κάνει τις δουλειές.
Μετά από 3 χρόνια
ένας άνθρωπος επισκέφτηκε το μοναστήρι.
Όταν είδε τον Πινούφριο,
κατάλαβε ποιος ήταν
και γονάτισε μπροστά του,
για να του δείξει τον σεβασμό του.

Μόλις οι μοναχοί έμαθαν
ποιος είναι ο Πινούφριος,
τον έκαναν ηγούμενο του μοναστηριού.
Τότε ο Πινούφριος έφυγε κρυφά
και πήγε σε ένα άλλο μοναστήρι,
στην Παλαιστίνη.
Και εκεί,
μετά από λίγο καιρό
οι μοναχοί έμαθαν
ποιος είναι ο Πινούφριος
και τον έκαναν ηγούμενο.
Τελικά,
ο Πινούφριος αποφάσισε
να μείνει στο μοναστήρι αυτό
ως ηγούμενος.

Ο Άγιος Αχμέτ Κάλφας

Ο Αχμέτ ήταν Τούρκος άρχοντας.
Στο παλάτι που ζούσε
υπήρχε μια **σκλάβα**
που ήταν χριστιανή.
Κάθε Κυριακή,
η σκλάβα έτρωγε **αντίδωρο**.
Ο Αχμέτ ρώτησε τη σκλάβα
τι είναι αυτό που τρώει
και μυρίζει όμορφα το στόμα της.
Η σκλάβα του μίλησε για τον Χριστό.
Ο Αχμέτ πήγε στην εκκλησία
για να δει πώς είναι.

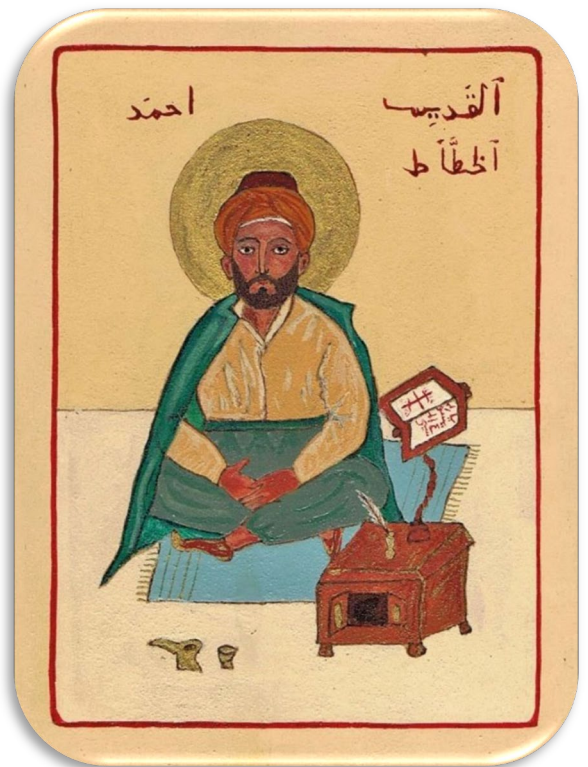
Ο Άγιος Αχμέτ Κάλφας

Τότε,
ο Αχμέτ είδε φως
στα χέρια του **Πατριάρχη**
και στα κεφάλια των χριστιανών,
όταν ο Πατριάρχης τους έδινε ευχή.
Ο Αχμέτ δεν είδε φως
στο δικό του κεφάλι.
Έτσι,
βαπτίστηκε χριστιανός κρυφά
από τους Τούρκους.

Ο Άγιος Αχμέτ Κάλφας

Μια μέρα
ο Αχμέτ μαζί με άλλους Τούρκους
έτρωγαν και έπιναν.
Συζητούσαν
τι είναι πιο σπουδαίο στον κόσμο.
Ο Αχμέτ είπε
ότι το πιο σπουδαίο στον κόσμο είναι
η πίστη των χριστιανών.
Τότε,
οι Τούρκοι τον χτύπησαν, τον φυλάκισαν
και τον σκότωσαν.

Ο Άγιος Αχμέτ Κάλφας

Συζητάμε στην τάξη
για τη ζωή των Αγίων.

Διαβάζουμε στην τάξη
για τις ζωές και άλλων Αγίων.

Στην Ενότητα αυτή

θα μάθουμε:

- για την Αγία Γραφή
- για τη δημιουργία του κόσμου από τον Θεό.

1. Αγία Γραφή: το ιερό βιβλίο των χριστιανών

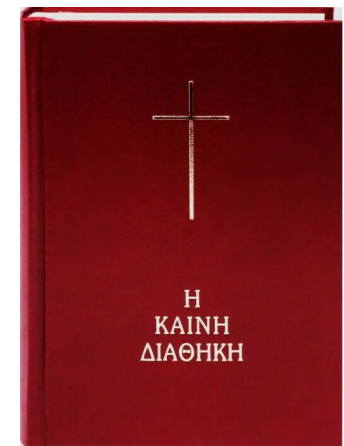
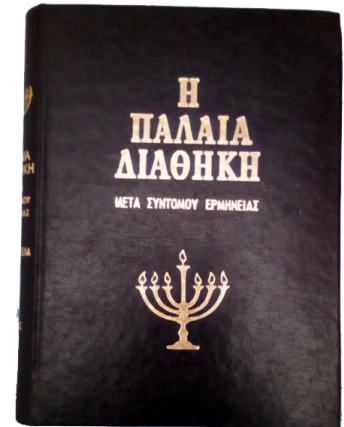
Η Αγία γραφή χωρίζεται σε δύο μέρη:

- την Παλαιά Διαθήκη
- την Καινή Διαθήκη.

Η Παλαιά Διαθήκη **αποτελείται** από 49 βιβλία και γράφτηκε πριν έρθει ο Χριστός στη γη.

Η Καινή Διαθήκη αποτελείται από 27 βιβλία και γράφτηκε μετά τον ερχομό του Χριστού στη γη.

Στην Αγία Γραφή διαβάζουμε για τον Θεό και τις συμφωνίες που έκανε ο Θεός με τον Άνθρωπο.

Η Αγία Γραφή είναι το ιερό βιβλίο των χριστιανών.

Την Αγία Γραφή τη διαβάζουν ακόμα και άνθρωποι που δεν είναι χριστιανοί, γιατί είναι σπουδαίο βιβλίο για όλον τον κόσμο.

Οι καλλιτέχνες παίρνουν ιδέες από την Αγία Γραφή.

Αυτό το καταλαβαίνουμε, όταν επισκεπτόμαστε **μουσεία** όλου του κόσμου.

Η Αγία Γραφή λέγεται και Βίβλος.

Η Βίβλος

ΑΣΚΗΣΗ 1

Παρατηρούμε τα έργα τέχνης.

Συζητάμε στην τάξη

ποιες εικόνες μας θυμίζουν ιστορίες
από την Αγία Γραφή.

ΑΣΚΗΣΗ 2

Στον παρακάτω πίνακα

διάβασε κάθε πρόταση

και γράψε Σ, αν η πρόταση είναι Σωστή
ή Λ, αν η πρόταση είναι Λάθος.

Η Αγία Γραφή λέγεται και Βίβλος.	Σ
Η Αγία Γραφή αποτελείται από την Παλαιά Διαθήκη.	
Η Καινή Διαθήκη γράφτηκε πριν από τον ερχομό του Χριστού στη γη.	
Η Αγία Γραφή είναι το ιερό βιβλίο των χριστιανών.	

2. Στην Αγία Γραφή διαβάζουμε για τον Θεό και τη σχέση του Θεού με τον άνθρωπο

Ο Θεός δημιούργησε τον κόσμο και τον άνθρωπο

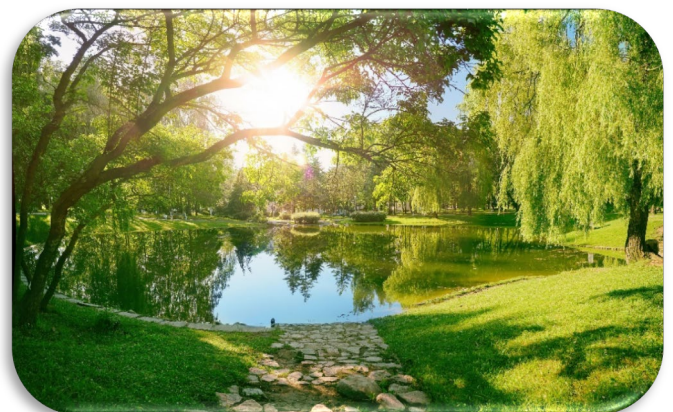
Στην αρχή
υπήρχε μόνον ο Θεός.
Μετά,
ο Θεός δημιούργησε τον ουρανό και τη γη.

Στη συνέχεια,
ο Θεός δημιούργησε το φως.
Χώρισε τη γη από τα άλλα **ουράνια σώματα**
και τη στεριά από τη θάλασσα.

Μετά,
ο Θεός δημιούργησε:

- τα φυτά
- τον ήλιο
- το φεγγάρι
- τα αστέρια
- τα ψάρια
- τα ζώα που ζουν στο νερό
- τα πουλιά
- τα ζώα που ζουν στη στεριά.

Στην Αγία Γραφή διαβάζουμε
ότι ο Θεός δημιούργησε
τον άνθρωπο από πηλό,
δηλαδή, από χώμα και νερό.
Μετά,
ο Θεός φύσηξε στο στόμα του
και ο άνθρωπος άρχισε
να αναπνέει.
Έτσι,
ο άνθρωπος έχει ψυχή και σώμα.
Άρα,
οι άνθρωποι έχουν
την αναπνοή του Θεού
μέσα τους.

Ο Θεός δημιουργεί τον Αδάμ

Ο Θεός ονόμασε τον πρώτο άνθρωπο Αδάμ,
που σημαίνει πήλινος.
Ύστερα,
ο Θεός πήρε ένα κομμάτι
από τα πλευρά του Αδάμ
και δημιούργησε τη γυναίκα,
γιατί ο Θεός δεν ήθελε
να αφήσει τον άντρα μόνο του στον κόσμο.
Ο Θεός ονόμασε τη γυναίκα Εύα,
που σημαίνει ζωή.
Ο Αδάμ και η Εύα λέγονται πρωτόπλαστοι,
επειδή ήταν οι πρώτοι άνθρωποι στη γη.

Η Εύα, ο Θεός και ο Αδάμ

Ο Θεός **ευλόγησε** όλα αυτά που έφτιαξε.
Ευλόγησε και τους ανθρώπους.
Τους έδωσε μυαλό και ελευθερία, για να μπορούν να σκέφτονται και να είναι ελεύθεροι.
Ο Θεός αγάπησε πολύ τους ανθρώπους.
Δεν τους άφησε μόνους τους και τους έβαλε να ζήσουν σε ένα όμορφο **περιβόλι**, που λεγόταν Παράδεισος.
Ο Θεός είναι κοντά στους ανθρώπους και τους προστατεύει.
Οι άνθρωποι έχουν ανάγκη να έχουν τον Θεό κοντά τους.

Ο Αδάμ και η Εύα στον Παράδεισο

ΑΣΚΗΣΗ 1

Ζωγράφισε σε ένα χαρτί τον κόσμο που δημιούργησε ο Θεός.

Κόλλησε τη ζωγραφιά σου στον τοίχο της τάξης σου.

Πηγές εικόνων

- Παναγία Μαρμαριώτισσα, ανάκληση 15/4/2022, από <http://www.nyxthimeron.com/2015/08/2.html>
- Παναγία Αθηνιώτισσα, ανάκληση 15/4/2022, από https://www.orthodoxoiorizontes.gr/Theotokos_Maria/Istorikes_eikones_kai_Naoi/Panagia_h_Athiniwtissa.htm
- Παναγία Βρεφοκρατούσα, ανάκληση 15/4/2022, από <https://gr.pinterest.com/pin/793970609280949442/>
- Παναγία Μυροβλύτισσα, ανάκληση 15/4/2022, από <https://www.orthodoxianewsagency.gr/pneumatika-apospasmata/i-panagia-i-myrovlytissa-i-kyra-andriotissa-stin-i-moni-tou-ag-nikolaou-stin-andro/>
- Οι Άγιοι Ζαχαρίας και Ελισάβετ, ανάκληση 15/4/2022 από https://www.orthodoxoiorizontes.gr/Agiologia/Agioid_kai_Agies/Agioid_Zaxarias_kai_Elisabet.htm
- Ο Άγιος Ζαχαρίας, ανάκληση 15/4/2022 από <https://choratouaxoritou.gr/?p=54325&cn-reloaded=1>
- Αχμέτ Κάλφας ο εξ Αγαρηνών, ανάκληση 15/4/2022 από <https://pemptousia.com/2016/12/saint-ahmed/>
- Ο Θεός, ο Αδάμ και η Εύα, ανάκληση 15/4/2022 από http://gym-gennad.dod.sch.gr/gr/attachments/article/144/A%2026_Poihswmen%20anthrwpon.pdf
- Ο Θεός δημιουργεί τον Αδάμ, ανάκληση 15/4/2022 από http://panagiaalexiotissa.blogspot.com/2013/06/blog-post_4747.html#axzz7SmArt5QA
- Ο Αδάμ και η Εύα στον Παράδεισο, ανάκληση 15/4/2022 από <http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/5019>
- Ο Χριστός με παιδιά, ανάκληση 15/4/2022 από http://www.delparson.com/gallery_pages/christ_and_children.html

- Καινή διαθήκη, ανάκληση 15/4/2022, από
https://www.ebooks.gr/gr/%CE%B7-%CE%BA%CE%B1%CE%B9%CE%BD%CE%B7-%CE%B4%CE%B9%CE%B1%CE%B8%CE%B7%CE%BA%CE%B7-404987.html?skr_prm=WyJkNDdIOGVkOS0wZTk3LTRkNzAtOTc5Zi1iM2E0ZjU5ZGJiNmYiLDE2NTlwODcxNjc1NDUseyJhcHBfdHlwZSI6IndlYiIsImNwljoiYiIsInRhZ3MiOiIifV0
- Παλαιά διαθήκη, ανάκληση 15/4/2022, από
<https://vendora.gr/items/ko964x/palea-diathiki-me-erminia-trempela.html>
- Λοιπές εικόνες, από
Θρησκευτικά Δ' Δημοτικού, Ανακαλύπτουμε εικόνες, πρόσωπα και ιστορίες,
ΥΠ.Π.Θ.- Ι.Ε.Π., Ι.Τ.Υ.Ε, Αθήνα – Βιβλίο μαθητή

